

ஸ்ரீ:
பேருளாளன் பெருந்தேவித்தாயார் திருவடிகளே சரணம்.
ஆழ்வாரெம்பெருமானார் ஜீயர் திருவடிகளே சரணம்.

திருவரங்கம் பெரிய கோயில் பெரியாச்சரமத்தில் ஸ்ரீமத் பரமஹம்ஸேத்யாதி
திருக்குடந்தையாண்டவன் திருமுன்பே
ஸ்ரீ காஞ்சி பிரதிவாதி பயங்கரம்

அண்ணங்காசார்யதாஸனுடைய லிகிதமூல-உபந்யாஸம்

முன்னுரையான விண்ணப்பம். ஸ்ரீமத் பரமஹம்ஸேத்யாதி. திருக்குடந்தையாண்டவனுக்கு ஷஷ்டியப்தபூர்த்திக் கொண்டாட்ட மஹோத்ஸவம் ஸமீபித் திருப்பது நாடு நகரமும் நன்கறிந்தது. நானேப் புஷ்ய நக்ஷத்ரமளவாகப் பத்து நாட்களில் 9-4-67 to 18-4-67 கோயிலில் பெரியாச்சரமத்தில் நிகழப்போகுமிந்த மஹோத்ஸவத்திற்குத் திருவருள் பெரலிந்த ஆஹ்வான பத்ரிகை கிடைத்திருக்கின்றது. “குழாங்களாய் அடியீர்! உடன்கூடி நின்றோடுமினே” என்று ஸஹ்ருதய ஸஹ்ருதம்ணிகளைப் பிரார்த்தித்து அடியேனும் உடனிருந்து அநுபவித்து ஸத்தைபெறக் குதூஹலமுடையவனே. ஆயினும் விதிவசாத் அதற்குரிய தேஹ பாடவமின்மையால் அடியேனுடைய பூலபிதங்களை இந்த லிகித மூலமாக [உபய வேதாந்த விஷயமாய்] ஸமர்ப்பித்துக் கொள்ளுகிறேன். ஏறக்குறைய நாற்பது ஸம்வத்ஸரமாக ஸ்ரீ ஸ்வாமியோடு அநந்ய ஸாமாந்யமான ஸௌஹார்தங் கொண்ட அடியேன் இங்கு முக்கியமாக ஒரு விஷயம் விஜ்ஞாபிக்கவேண்டுவது அவர்ஜநீயமாகிறது. நம் ஸ்வாமி உபயவேதாந்தங்களிலும் நல்விரகர். ஆயினும் பகவத் விஷய பூவசனங்களில் அஸாதாரணமான அபிநிவேசம் கொண்டவர். த்ராவிட வேதாந்தத்தை வலக்கண்ணாகவும் ஸம்ஸ்க்ருத வேதாந்தத்தை இடக்கண்ணாகவுங் கொண்டவர். அத்தகைய ஸ்ரீ ஸ்வாமியின் மஹோத்ஸவத்திற்காக நடைபெறும் ஸதஸ்ஸில் உபயவேதாந்த பூவசனமும் நடைபெற பூர்த்தம். அன்றியும் *செய்யதமிழ் மாலைகள் நாம் தெளிய வோதித் தெளியாத மறை நிலங்கள் தெளிகின்றோமே* என்று துணிந்து பணித்த ஆசார்ய ஸார்வ பெளமரைப் போற்றுங்குடியிற் பிறந்தவர்கள் அந்தப் பாசுரத்தை விளக்கும் வகையிலே உபந்யஸிக்கவல்ல வித்வான்களைக் கூட்டி உபயவேதாந்த ஸமந்வய ஸம்ஸ்க்ருதங்களான சொற்பொழிவுகளைச் சிறப்புற நடப்பிப்பதே நலம். ஆண்டவன் திருவுள்ளம் இதனில் மாறுபட்டதன்று. அவரைக் கலந்து கொள்ளாமலே ஆஹ்வான பத்ரிகை அச்சிடப்பட்டதாக அடியேன் திண்ணமாக வெண்ணுகிறேன்.

“தெளியாத மறை நிலங்கள் இன்னவை; தெளிவித்த செய்ய தமிழ் மாலைகள் இன்னவை” என்று விளங்கக் காட்டி ஆராவமுதமான செவியுணவு அளிக்க வல்ல கலையறக் கற்றமாந்தர் இல்லாமற் போகவில்லை. அருமருந்தான அன்னவர்களை வருவித்து உபந்யஸிக்கச் செய்வது ஸதஸ்ஸுக்கு ஸௌரபாதிசயத்தையளிக்கு மென்று ஸ்ரீ ஸ்வாமியின் திருவடிவாரத்தில் ஸனிநயம் விஜ்ஞாபித்துக் கொள்ளுகிறேன். ஆங்காங்கு மடங்களிற்போல் “ஸ்ரீ பாஷ்யத்தில் வாக்யார்த்தம்” என்ற மகுடங்கொண்டு பிஷ்டபேஷணமும் சர்வீத சர்வணமும் பண்ணிப் போவதில் ரஸமிருப்பதாக ஸ்ரீமதாண்டவனும் திருவுள்ளம் பற்றமாட்டாரென்பேன்.

ஆராவமுதனும் ஆழ்வாரும்.

பூக்ருதம் திருக்குடந்தை யாராவமுதன் விஷயமாக ஒரு வியாஸ மெழுத வேணுமென்று ஸ்ரீ ஸ்வாமி நியமனம் கிடைத்ததனால் முன்னம் தென்மொழியிலும், பின்பு வடமொழியிலும் அதனை யெழுதி, தமிழ்மலை கொண்டு மறை நிலங்கள் தெளியும் பூகாரங்களையும் அடுத்தபடி விவரிப்பேனாக.

உகந்தருளின நிலமென்றுவ்யபதேசிக்கப்படுகிற திவ்ய தேசங்களில் எழுந்தருளியிருக்கும் எம்பெருமான்களுக்கு ஒரே விதமான திருநாமமில்லை. விசித்திரமான திருநாமங்கள் அமைந்துள்ளன. அழகிய மணவாளன், திருவேங்கட முடையான், பேரருளாளன், பத்தராவீ, வைத்தமாநிதி, குழைக்காதன்; செளரிப் பெருமாள், பரிமளரங்கன், புருஷோத்தமன், குடமாடுகூத்தன், ஆமருவியப்பன், வயபாலி மணவாளன், மாயக்கூத்தன், தாடாளன் திருநாராயணன் உலகளந்தான்.... என்றிப்படியுள்ள விலக்ஷணமான திருநாமங்களினிடையே ஆராவமுது என்கிற திருநாமம் உண்மையில் ஆராவமுதமாகவே அமைந்துள்ளது. அபர்யாப்தாம்ருதமென்று வடமொழியில் வ்யவஹாரமிருந்தாலும் ஆராவமுது என்னும்போது உண்டாகுமினிமையின் ஏகதேசமும் அதில் உண்டாவதில்லை. 'ஆராவமுதன்' என்பதில் காட்டிலும் 'ஆராவமுது' என்பது அதிமனோஹரமான வ்யபதேசம். அமலனாதிபிரான் முடிவில் "என்னமுதினைக் கண்டகண்கள்" என்ற சந்தையின் சுவையறியாதார் "என்னமுதனை" என்று ஒதுவர். அதைக் கேட்கும்போது அடியேனுக்கு மிக வெறுப்பும் வெகுளியுமுண்டாகும். ஒரு சேததவ்யக்தியென்று தோற்றுகைக்காக 'அமுதன்' என்றாலும் அமுது என்னுஞ்சொல்லிலுள்ள இனிமை அப்ரமேயம். "மருத்துவனாய் நின்ற மாமணிவண்ணா" என்றதிற் காட்டிலும் "மருந்தும் பொருளும் அமுதமுந்தானே" என்பதன்ரே மிகமிக ரஸித் திருப்பது. அடியேன் ஒருவிசை திருக்கண்ணமங்கைக்கு விடைகொண்டிருந்த போது 'பெருமாள் திருநாமமென்ன? என்று கேட்டேன்; 'ப்ருஹத் பஹிஸ் ஸிந்து நாதன்' என்று செவிபிளக்கச் சொன்னார் பட்டாசார். திருமங்கையாழ்வார் இத்தலத்திற்குத் திருமொழி தொடங்கும்போதே பெரும்புறக்கடலை என்றருளிச் செய்ததனால் அதை ஸம்ஸ்க்ருதப்படுத்தி [பெரு—ப்ருஹத், புறம்—பஹி:, கடல்—ஸிந்து என்றுக்கி] வ்யவஹரிக்கத் தொடங்கி விட்டார்களென்று நினைத்தேன். இது பொருத்தமான மொழிபெயர்ப்புமன்று. அடியேன் மலைநாட்டுத் திருப்பதிகள் ஸேவிக்கப்போனபோது திருவண் பரிசாரத்தில் பெருமாள் திருநாமமென்னவென்று கேட்க, 'திருவாழ்மார்பனென்று உங்களாழ்வார் பாடியிருக்கிறாரே' என்றார் அர்ச்சகர். இப்படியே திருச்செங்குன்றூர்த் திருச்சிற்றூற்றில் கேட்ட போது 'இமையவரப்பெனென்று உங்களாழ்வார் பாடியிருக்கிறாராமே. அதுவேதான் என்றார். இங்ஙனே பலவிடங்களில் ஆழ்வாருகந்தருளின திருநாமமே வழங்கி வருவதாகக் கண்டேன்.

ஆராவமுதென்கிற திருநாமம் ஏற்கெனவே யிருந்ததை ஆழ்வார் அருளிச் செய்தாரா? அல்லது ஆழ்வாரருளிச் செய்தபிறகே இத்திருநாமம் வழங்கிவரத் தொடங்கியதா? என்று அடியேன் விமர்சித்ததுண்டு. இங்ஙனே பல விமர்சங்கள் ப்ராப்தமாக, இவை நமக்கு நிலமல்லவென்று விட்டிட்டேன். வானமாமலையில் பெரிய தடாகத்தைச் சேற்றுத்தாமரையென்று வழங்கி வருவதும், அங்கு ஒரு சோலையைத்தேனமாம் பொழிலென்று வழங்கிவருவதும், திருமோகூரில் ஏரியைத் தாளதாமரை யென்று வழங்கிவருவதும், திருக்குறுங்குடியுள் தடாகத்தைக் கரண்டமாடு பொய்கையென வழங்கிவருவதும் இங்ஙனே மற்றும் பலபலவும் திவ்ய ப்ரபந்தோபஜ்ஞமென்பதில் ஐயமில்லையன்றோ. உலகத்தை ஸாரமாகப் பிரித் தால் ப்ரமாணம், ப்ரமாதா, ப்ரமேயம் என்று மூவகையாகப் பிரியும். ப்ரமாணம்—ஆழ்வாரருளிச் செயல். ப்ரமாதா—அருளிச்செயலை யோதுமவர்கள். ப்ரமேயம்—அவ்வருளிச்செயலால் அநுபவிக்கப்படும் எம்பெருமான்; இம்மூன்று வகுப்பையும் அமுதாகவே ஆழ்வார் அநுபவிக்கிறார். *தொண்டர்க்கமுதுண்ணச் சொன் மாலேகள் சொன்னேன்* என்ற திருவாய்மொழியினாலும். *நல்லவமுதம் பரகாலன் பனுவல்களே* என்ற தனியனாலும் ப்ரமாணம் அமுதாகத் தேறிற்று. (*பக்தாம் ருதம்—த்ராவிட வேதஸாகரம்* என்ற ஸ்ரீமந்நாதமுனி ஸ்ரீஸூக்தியையுங் கொள் ளலாம்.) *வைகல் பாடவல்லார் வாணோர்க்கு ஆராவமுதே* என்ற ஸ்ரீஸூக்தி யினால் ப்ரமாதாக்கள் அமுதாகத் தேறினார்கள். இனி ப்ரமேயம் திவ்யதேசத் தெம்பெருமான்களாகையாலே அவர்களையும் அமுதாக அநுபவித்த விடங்கள் பல பல. *அண்டர்கோனணியரங்கனென்னமுது* அடியேன் மேவியமர்கின்றவமுதே திருவேங்கடத்தெம்பெருமானே *சோலைமலைக்கரசே கண்ணபுரத்தமுதே! *திரு மெய்யத்தின்னமுத வெள்ளத்தை* அமுதே திருமாலிருஞ்சோலைக்கோனே* ஆரா வின்னமுதைத் தென்னமுந்தையில் மன்னிநின்ற *அமுதத்தினைக் கண்ணமங் கையுள் *.....இங்ஙனே அமுதாக அநுபவித்த விடங்கள் அனேகமிருந் தாலும் அவையெல்லாம் உபபத நிருபணீயங்களாயிருக்கு மத்தனையே. உபபத நிரபேக்ஷமாய் ஸ்வயமே நிருபகமாயிருக்கும் திருநாமம் ஆராவமுதென்பதொன் றேயாம். பேரருளாளனென்னுந் திருநாமம் தேவப்பெருமானுக்கும் திருக்குறுங் குடிப் பெருமானுக்கும் திருநாங்கூர்ச் செம்பொன்செய்கோயில் பெருமானுக்கும் வழங்கும். பத்தராவி யென்னும் திருநாமம் நிருநின்றவூர்ப் பெருமானுக்கும் திருக்கண்ணமங்கைப் பிரானுக்கும் வழங்கும். இங்ஙனே பல காணலாம். ஆராவ முதென்கிற திருநாமம் திருக்குடந்தைப் பெருமானுக்கே அஸாதாரணமாயுள்ளது.

திருக்குடந்தையிலீடுபட்ட ஆழ்வார்கள் பலரெனினும் நம்மாழ்வாருடைய வும் திருமங்கையாழ்வாருடையவும் ஈடுபாடு அதிவிலக்ஷணம். நம்மாழ்வாரீடு பட்டுள்ள திருப்பதிகள் ஒரு முப்பது இருந்தாலும் திருக்குடந்தையிலீடுபாடு அப்ரதிமமென்பதுபற்றிக் கேண்மின். திருவாய்மொழியின் முடிவில் *சூழ்விசும் பணிமுகிற் பதிகம் திருநாட்டிலநுபவத்தைப் பரக்கப்பேசுவது. அங்கு லீலா விபூதியின் நினைவு வருவதற்கே ப்ரஸக்தி கிடையாது. அப்படியிருந்தும் "குடந் தையன் கோவலன் குடியடியார்க்கு—தொடர்ந்தெங்கும் தோத்திரம் சொல்லினர்" என்கிற பாசரம் மிக வற்புதமாக அவதரித்துள்ளது. அங்குள்ள ஸூரிகள்

இவர்களை உபசரிக்கும்போது “இவர்கள் திருக்குடந்தை யெம்பெருமான் திருக் குளங்களிலே ஸந்தானமாக ஈடுபட்டவர்கள்” என்று சொல்லித் தொடர்ந்து தோத்திரம் செய்ததாகச் சொல்லிற்று. திருவரங்கம், திருவேங்கடம், திருமாலிருஞ் சோலை முதலான தலங்கள் கிடக்க, அவற்றையெல்லாம் விட்டுத் திருக்குடந் தையிலீடுபாட்டை யெடுத்துரைத்துத் தோத்திரம் செய்ததாக வருளிச் செய்ததன் காரணம் ஆராயுமளவில், திவ்யப்ரபந்தங்களெல்லாம் லோபித்திருந்த காலத்தில் *ஆராவமுதே யென்கிற பதிகமொன்றும்பட்டும் ஸ்ரீமந்தாதமுனிகளின் திருச்செவியிலேபட, அதிலிருந்தே நாலாயிரமும் புநரவதாரம் செய்யப் பராப்தமாயிற்றென்று ஐதிஹ்யமாகையினாலே ஆழ்வார்க்கும் அங்குள்ள ஸூரிகளுக்கும் பவிஷ்யத்ஜ்ஞானமிருந்தே இப்படி பாசரம் தோன்ற நேர்ந்ததென்பது ரஹஸ்யமருமம், மேலே கோவலன் என்பதிலும் ஒரு மருமமுண்டு. அதன் விவரணம் இங்கு அநபேக்ஷிதமென்று விடுக்கப்படுகிறது. இவ்வாறாக நம்மாழ்வார்க்குத் திருக்குடந்தையிலே அபிநிவேசமிருக்கும்படியை யுணர்ந்தே திருமங்கையாழ்வார் ஸ்வப்ரபந்தாரம்பத்திலேயே *சூழ்புனல் குடந்தையே தொழுது* என்றும், *சொற்பொருளாளீர்! சொல்லுகேன் வம்மின் சூழ்புனற் குடந்தையே தொழுமின்* என்று மருளிச்செய்த தன்றியும், சரமப்ரபந்தமான திருநெடுந்தாண்டகத்தை முடித்தருளும் போதும் “தண்குடந்தைக் கிடந்தமாலை நெடியாணை யடிநாயேன் நன்னத்திட்டேனே” என்று நம்மாழ்வாரைப் போலவே திருக்குடந்தை நினைவாகவே முடித்தருளினார். அடுத்த பாசரத்தில் ஒரு விசேஷத்தையும் அற்புதமாகக் காட்டி நின்றார். (அதாவது) *அன்னமாய் முனிவரோடு அமரரேத்த அருமறையை வெளிப்படுத்தவம்மான்* என்று, நம்மாழ்வார்க்குத் திருநாட்டில் திருக்குடந்தை நினைவுவருவதற்குறுப்பான ஐதிஹ்யத்தை முத்ராலங்கார ரீதியில் காட்டிவைத்தார். ஆசார்யஹ்ருதயத்தில் “நாதயாமுனர் போல்வாரை அன்னமென்னும்” என்றருளிச் செய்தபடி அன்னமாயும், ‘நாதமுனிகள்’ என்னலாம் படி முனிவராயுமுள்ள ஸ்ரீமந்தாதமுனிகளோடு கூட [அமரர் ஏத்த] திருக்குருகூரிலுள்ள நிலத்தேவர்களும் துதிக்க. [அருமறையை வெளிப்படுத்த வம்மான்] “ஈதனுக்கு நாலாயிரமுரைத்தான் வாழியே” என்கிறபடியே அருந்தமிழ்மறையை நம்மாழ்வார் வெளியிட்டருளினபடி காட்டிற்றாயிற்று.

திருமங்கையாழ்வார் சிறிய பெரிய திருமடல்களருளிச் செய்தவர். சிறிய திருமடலிலே தர்மார்த்தகாமங்களென்கிற மூன்று தான் புருஷார்த்தமென்று ஸாதித்து, உடனே மோக்ஷமென்று ஒரு புருஷார்த்த முண்டென்பார் அவிலேகிகளென்று மருளிச்செய்து, அந்த அவிலேகத்தை உபபாதிப்பதாகத் தொடங்கி “ஆராவமுதமங்கெய்தி, அதில் நின்றும் வாராதொழிவ தொன்றுண்டே” என்றருளிய ஸ்ரீஸூக்தி மிகளினிது. இங்கே ஆழ்வாருடைய விவக்ஷிதம் என்னவென்றால், “இங்கேகாண இப்பிறப்பே மகிழ்வர் எல்லியுங் காலையே” என்ற நம்மாழ்வாரருளிச்செயலின்படி இங்கு அர்ச்சாவதாராநுபவத்திற்கு மேற்பட மோக்ஷாநுபவமென்பதே இல்லையாயிருக்க, அங்கே ஆராவமுதமிருப்பதாகவும், அதையே நிரந்தரமநுபவித்துக்கொண்டு இந்திலத்திற்குத் திரும்பிவருதலின்றியே யிருப்பதாகவும் சொல்லுவது என்ன பேதைமை! ஆராவமுதநுபவம் உண்மையில் இங்கே

யாயிருக்க, அங்கேயென்பது ஒரு அபத்தம்; அப்படியிருந்தாலும், அங்கு அநுபவித்தவாறே அது கசத்துப்போய் உண்மையாக இங்கு அநுபவித்துக்கொண்டிருந்த ஆராவமுதையநுபவிக்கப் பதறியோடி வரவேண்டியிருக்க “நச புநராவர்த்ததே நச புநராவர்த்ததே” என்று மீட்சியில்லையாகச் சொல்லுவது மற்றோர் அஸம்பத்தம். இது நியாயமாகாது. அநல்பமும் ஸாரதமமுமான இந்த போகமெங்கே! அல்பமும் அஸாரமுமான அந்த போகமெங்கே! என்று ஏகவது இங்குத் திருமங்கை யாழ்வார்க்கு விவக்ஷிதம்.

ஆஸ்திகாக்ரேஸரரான இவ்வாழ்வார் மோக்ஷபுருஷார்த்தத்தை இல்லை செய்வது நியாயமோவென்று சில பரமைகாந்திகள் சங்கிக்கக்கூடும். இங்கு *நஹி நிந்தா நியாயத்தை ஸ்மரிப்பது. அர்ச்சாவதாரப்ரசம்ஸை இங்கு விவக்ஷிதமே யொழிய மோக்ஷதூஷணம் சிறிதும் விவக்ஷிதமன்று. நம்முடைய தைத்திரீய யஜுர்வேதமுங் கூட ஆரூவது காண்டத்தின் ஆரம்பத்தில் “கோ ஹி தத் வேத? யத்யமுஷ்மிந் லோகே அஸ்தி வா ந வேதி” என்றோதிவைத்தது. மேலுலகில் ஒன்றுண்டோ இல்லையோ? யார் கண்டார்?” என்பது இந்த வேதவாக்கின் பொருள். இதுவும் நஹிநிந்தாந்யாயத்தினால்தான் உபபத்தியடையக் கூடியது. திருமங்கை யாழ்வார் அர்ச்சாவதாரப்ரசம்ஸையைக் கருதினார். வேத புருஷன் ஒரு அல்பஸுகப்சம்ஸையைக் கருதினான். இது நிற்க.

ஆராவமுதமங்கெய்தி யென்கிற சொற் போக்கை நோக்குமிடத்து, பரமபதத்திலே ஆராவமுதம் அநுபவிக்கப் படுவதாகச் சொல்லப்பட்டிருக்கின்றதென்பதும் அதனை இவ்வாழ்வார் மறுக்கின்றாரென்பதும் தெரியவருகின்றதன்றோ. பரமபதத்தில் ஆராவமுதம் அநுபவிக்கப் படுவதாக எங்கு ஓதப்பட்டிருக்கின்றதென்று பார்க்கவேணும். “ரஸோ வை ஸ:; ரஸம் ஹ்ரியவாயம் லப்த்வா ஆநந்தீ பவதி” என்கிற தைத்திரீயோபநிஷத்தைக் கொள்ளலாம். அதில் அமுதமென்கிற சொல் இல்லையே யென்னில்; ச்சாந்தோக்யோபநிஷத்தில் (8-3-4) *ஏததம்ருதம் ஏததபயம் ஏதத் ப்ரஹ்ம* என்றோதப்பட்டுள்ளது. “ஏததேவாம்ருதம் த்ருஷ்ட்வா த்ருப்யந்தி” என்றது போதுமே. சாரீரக மீமாம்ஸையில் (1-3ல்) ப்ரமிதாதிகரணம், தேவதாதிகரணம், மத்வதிகரணம் என்று முறையே மூன்று அதிகரணங்களுள்ளன. இம்மூன்றதிகரணங்களுள் ‘மத்வதிகரணத்தில் *மத்வாதிஷ்வஸம்பவாத் அததிகாரம் ஜைமிநி:’ என்கிற ஸுதிரத்தைப் பூர்வபக்ஷ ஸுதிரமாகவும் *பாவம் து பாதராயணோஸ்தி ஹி* என்கிற ஸுதிரத்தை ஸித்தாந்த ஸுதிரமாகவும் வியாஸர் கொண்டிருக்கிறார்; ஆனால் திருமங்கையாழ்வார் திருவுள்ளத்தால் பூர்வபக்ஷ ஸுதிரந்தான் ஸித்தாந்த ஸுதிரமாகக் கொள்ளப்பட்டது. இங்கு ஸம்க்ஷேப ருசியால் அதைச் சுருக்கமாக எழுதுகின்றேன். ப்ரஹ்மவித்யைகள் பலவற்றுள் மதுவித்யையுமொன்று. (அஸௌ வா ஆதித்யோ தேவமது.) ஆதித்யனுக்கு அந்தர்யாமியாகையாலே ஆதித்யனாகச் சொல்லப்படுகிற பரப்ரஹ்மத்தை மதுவாக-அமுதமாக உபாஸித்துப் பேறு பெறுவதில் வஸு முதலான தேவர்களுக்கு அதிகாரமுண்டா இல்லையா? என்று ஸம்சயம் ப்ராப்தமாக, இல்லையென்று பூர்வபக்ஷம்வர, உண்டென்று ஸித்தாந்தம். (இது வியாஸருடைய மதம்.) பூர்வபக்ஷ ஸுதிரத்தை ஸித்தாந்த ஸுதிரமாகவே கொண்டவர் ஆழ்வார். அஸம்பவாத்

என்பதற்கு ஸுத்தரகாராபிமதமான பொருள் வேறு; ஆழ்வார்க்கு அபிமதமான பொருள் வேறு. கடல் கடைகையில் உப்புச்சாறு கிளருவதெப்போதோவென்று கவிழ்தலை யிட்டிருந்து, ஆவியகமே தித்திக்குமமுதமாய் தோளும் தோள்மாலையு மான ஆராவமுதைக் கண்ணெடுத்துங் காண்கில்லாத இவர்கள் எம்பெருமானை மதுவாக உபாஸிக்கை அஸம்பாவிதமாகையாலே அதில் இவர்களுக்கு அதிகாசம் கிடையவே கிடையாதென்று திண்ணமாகக் கூறுகின்றாராழ்வார். இந்த அடியே னுடைய உல்லேகம் ஆழ்வாருடைய அந்தரங்கத்தைத் தழுவியது. இப்படி பாஷ்யமுண்டா? தீபமுண்டா? ஸாரமுண்டா? என்கிற கேள்விகளுக்குச் செவி கொடுப்போமல்லோம். ஆக இவ்வளவும் முதல் நாள் விஜ்ஞாபித்ததாகும். (1)

இரண்டாநாளுபந்யாஸம் - பாகுத்தின் அநுபவம்.

ஆராவமுதே! அடியேனுடலம் நின்பாலன்பாயே*

நீராயலைந்து கரையவுருக்குகின்ற நெடுமாலே*

சீராச்செந்நெல் கவர்வீசும் செழுநீர்த் திருக்குடந்தை*

ஏரர்கோலந் திகழக்கிடந்தாய் கண்டேனெம்மானே !

அவ்வோ திவ்யதேசங்களுக்கு அவதரித்துள்ள பதிகங்களை ஒன்றுவிடாமல் பார்க்கலாம்; பதிகம் தொடங்கும்போதே அத்திருப்பதி யெம்பெருமானுடைய திருநாமத்தை வாயாரச் சொல்லி விளிக்கும் பதிகம் வேறு கிடையாது, இஃதொன்றேயாம். *மாயக்கூத்தா வாமனா!* என்று ஒரு பதிகம் தொடங்குகிறார்; ஆனால் அப்பதிகத்திற்கு ஒரு திவ்யதேசமும் இலக்கன்று. *திருவுக்குந் திருவாகிய செல்வா!* என்று ஒரு திவ்யதேசப் பதிகம் தொடங்குகிறார் கலியன். ஆனால் திருநாமத்தையிட்டு விளிக்கவில்லை. திருக்குடந்தையைப் பாடத் தொடங்கும் போதே ஆராவமுதே யென்று விளிக்குமழகு வாசாம் அபூமியன்றோ. முற்பதிகத்தின் முடிவு பாகரம் "வானோர்க்காராவமுதே" என்று தலைக்கட்டியதனால் அந்தாதித் தொடைக்குச் சேர "ஆராவமுதே" என்று தொடங்கவேண்டிற்று என்பார் அரஸிகர்கள். பெரியாழ்வார் "அடைக்காய் திருத்திநான் வைத்தேன்" என்று முடித்து *வண்ணப்பவள மென்று தொடங்கவில்லையா? நம்மாழ்வார் தாமே *விண்ணப்பமேயென்று முடித்து* செழுநீர்த் தடத்தென்று தொடங்கவில்லையா? இவ்விடங்களில் அந்தாதித் தொடை எங்கே?

[ஆராவமுதே.] எவ்வளவு அநுபவித்தாலும் த்ருப்தி பயக்காத அம்ருதமே! என்று பொருள். இங்கு அநுபோக்தாக்கள் யார்? என்று கேள்விபிறக்கப் பரஸக்தியேயில்லை. பக்தர்களைத் தவிர வேறு யார் அநுபவிக்கப் போகிறார்? பக்தர்களுக்கு ஆராதவமுதமே! என்று தானே பொருளாகும். ஆனால் ஆரூயிரப்படியில் திருக்குருகைப்பிரான் பிள்ளான் அருளிச் செய்வது அது வொரு ஆராவமுத மென்னலாம்படியுள்ளது; "உன்னோடு பிறரோடு வாசியின்றியே எல்லார்க்கு மொக்க ஸர்வகாலமும் அநுபவித்தாலும் ஆராத போக்யமே!" என்றார் பிள்ளான். இதை நம்பிள்ளையீடு மிக ரஸிப்பிக்கின்றது. எம்பெருமான் தன்னுடைய போக்ய தையைத் தானே யநுபவித்துக் குமிழ்நீருண்பனம். ஸ்ரீரங்கராஜஸ்தவ ஸ்ரீஸலித்திகள் கொண்டும் பாதுகாஸஹஸ்ர ஸ்ரீஸலித்தியொன்று கொண்டும் இதை முதலிக்கிறேன். சக்ரவர்த்தி திருமகனார் வேறு திருவரங்கம் பெரிய

கோயிற் பெருமாள் வேறு என்பதில்லையன்றோ. மநுகுலமஹிபாலபரம்பரையில் ஆராத்ய தேவதையாக வந்தவரும், பட்டாபிஷேக ஸமயத்தில் ஸ்ரீவிபீஷ்ணுந் தானுக்குப் பரிசளிக்கப்பட்டவரும், அத்தயாபி கோயிலில் ஸேவைஸாதிப்பவருமான பெருமானும் நாராயணன்; ஆளிட்டந்தி தொழாதே ஸாக்ஷாத் ஸ்வயமேவ ஆராதித்த பெருமானும் நாராயணன். தன்னைத் தானே ஆராதித்துக் கொள்வது தகுதியோ? என்று கேள்வி வரும். இதற்கு பட்டர் அருளிச் செய்கிறார்—[ஸ்வயமத விபோ! ஸ்வேந ஸ்ரீரங்கதாமநி மைதிலீரமணவபுஷா ஸ்வார்ஹாண்யாராதநாநி அஸி லம்பித:] தம்முடைய போக்யதையைத் தாமே அறிபவராய், அது பிறர்க்கு நிலமல்லாமையினாலே தம்மைத் தாமே ஆராதிக்கவேண்டுமென்று ஆளிடாமல் ஆராதித்தாராயிற்று. நம்பெருமாள் தம்முடைய போக்யதையிலே தாமே (தாமும்) ஈடுபட்டவரென்பதை [அக்ரே தார்ஷ்ணயேண பச்சாத் அஹிபதி சயநேந ஆத்மநா பார்ச்வயோச்ச ஸ்ரீபூமிப்யா மத்ருப்த்யா நயந சுலகணைஸ் ஸேவ்யமானாம்ருதௌகம்] உத்ஸவ மூர்த்தியாகிய நம்பெருமாள் தம்முடைய முன்னழகையும், 'முன்னிலும் பின்னழகிய பெருமாள்!' என்றேத்தும்படியான பின்னழகையும் இரு பக்கங்களினழகையும் கண்டுகளிக்கக் குதுகலித்து எதிரே பெரிய திருவடியான வடிவத்தையும், பின்னே* அரவணைமேல் பள்ளிகொண்ட முகில் வண்ணான வடிவத்தையும், இருப்பக்கங்களிலும் ஸ்ரீ பூதேவிகளான வடிவத்தையுங்கொண்டு அநுபவித்தும் த்ருப்தி பெருதே யிருக்கும்படியைச் சொன்னாராயிற்று.

பாதுகாஸஹஸ்ரத்தில் "மநுஜத்வதிரோஹிதேந சக்யே வபுஷைகேந விரோதிநாம் நிராஸே, அபஜத் பரதாதிபேத மீசஸ் ஸ்வயமாராதயிதும் ஹி பாதுகே! த்வாம்." இராமன் மத்ஸ்ய கூர்ம வராஹ நரஸிம்ஹாத்யவதாரங்களிற் போல தானொரு வனாகவே அவதரித்துக் காரியம் நிறைவேற்றியிருக்கலாம்; அங்ஙனன்றிக்கே பரதாதிகளாகவும் தன்னை வகுத்துக் கொண்டு திருவவதரித்தது எதற்காக வென்றில், தனக்கும் பரம போக்யமான தன்னுடைய பாதுகையைத் தானே ஆராதிக்க வேண்டுமென்று தனக்கு ஆசையுண்டாயிற்று; தானே ஸாக்ஷாதாக ஆராதித்தால் உலகம் ஏகமே யென்று தம்பியாக வேற்றுருக் கொண்டு ஆராதித்தபடி என்பது இந்த சுலோகத்தின் கருத்து. ஆக. பிறர்க்குப் போலவே தனக்கும் ஸ்ப்ருஹணீயமாயிருக்கும்படியை உபபாதித்தோமானோம். தனக்கு மாராதவமுதமென்கை.

ஆராவமுதே யென்று எடுத்து ஈட்டில் ஓர் ஐதிஹ்யம் அருளிச் செய்யப் படுகிறது; "உத்தர பூமியிலே லோகஸாரங்க மஹாமுனிகள் வர்த்தியா நிற்க, இங்குத்தையானொருவன் அங்கேறச் செல்ல, 'பிள்ளாய்! தக்ஷிண பூமியில் விசேஷமென்?' என்று கேட்க, 'திருவாய்மொழி யென்றொரு ப்ரபந்தமவதரித்து சிஷ்டர்கள் பரிக்ரஹித்துப் போரக் கொண்டாடிக்கொடு போரா நின்ருர்கள்' என்ன, 'அதிலே உனக்குப் போவதொரு சந்தையைச் சொல்லிக்காணாய்' என்ன, 'ஆராவமுதே யென்கிற இத்தனையும் எனக்குப் போம்' என்ன, 'நாராயணாதி நாமங்கள் கிடக்க, இங்ஙனையுமொரு நிர்தேசமுண்டாவதே! இச்சொல்லு நடையாடுகிற தேசத்தேறப் போவோம்' என்று அப்போதே புறப்பட்டுப் போர்ந்தார்."

[அடியேனுடலம் நின்பால் அன்பாயே] இங்கு அடியேனுடலம் என்று சொல்லியாக வேண்டிய அவசியமில்லை; என்னுடலம் என்றும் சொல்லலாம்; "என்னை

நெகிழ்க்கிலும் என்னுடை நன்னெஞ்சந்தன்னை” இத்யாதிகள் பலவுண்டே; ஆயினும் இங்கு அடியேனென்றது ஸ்வரூபஸித்தமான அடிமையையிட்டுச் சொன்னதன்று; போக்யதையிலே யீடுபட்டு நெஞ்சுபறியுண்டு சொல்லுகிற தென்னலாம். இதற்குமேல் ‘உடலம் நின்பால் அன்பாயே’ என்றது சால விசித்திரம். அன்பு என்பது ஆத்மாவின் தர்மமேயொழிய உடலின் தருமமன்று. “உடலம் ஆத்ம தர்மங் கொள்ள” என்ற ஆசார்ய ஹ்ருதய ஸூக்தி இங்கே நினைக்கத்தக்கது. இது ஆத்ம தர்மம், இது தேஹதர்மம் என்று பகுக்க வொண்ணாதபடி யாயிற்று. ஆத்மாவின் தர்மமான சேஷத்வம் எப்படி உடலினால் பிரகாசமடைகின்றதோ, அப்படியே ஆத்ம தர்மமான அன்பும் உடலில்தானே விளக்கமுறும். வடிவிலே தொடைகொள்ளலாம்படி யிருக்குமாயிற்று ஆழ்வாருடைய அன்புதான்.

[நீராயலைந்து கரைய வுருக்குகின்ற] நீர்ப்பண்டமாக்குவது அலையச் செய்வது கரையச் செய்வது உருகச் செய்வது ஆகிய இவையெல்லாம் பாசரம் பாடும்போதன்று. இந்நிலைமைகளில் வாய்திறந்து பாடமுடியாதன்றோ. அவ்வோ நிலைமைகளை யடைந்து கிடந்து பேசமுடியாமே சிறிது போதிருந்து பின்னை தேறித் தெளிந்து ஒருவாறு பேசுகிறபடி. (இவ்விடத்திலே அநுபவிக்க வேண்டியது மிக மிகவுண்டு; விரிவுக்கஞ்சி விடப்பட்டது).

[நெடுமாலே!] “மாலே கருமை பெருமை மையலுமாம்” என்ற நிகண்டின் படி மாலென்பதற்கு மூன்று பொருள்களுள்ளன—கரியவன் பெரியவன், பித்தன்

என்று.* முகிலுருவமெம்மடிகளுருவந்தானே* என்று பேசப்பட்ட பெருமானுடைய கருமையைப் பன்னியுரைக்க வேணுமோ? ஸ்வாமி தத்வமுக்தா கலாபமங்களைச் சீலாகத்தை மிக வற்புதமாக அமைத்தருளினார். (அதாவது) *லக்ஷ்மீ நேத்ரோத்பல ஸ்ரீஸ்தத பரிசயாத் ஏஷ ஸம்வர்த்தமாந: நாபீ நாளீகரிங்கந் மது கரபடலீ தத்த ஹஸ்தாவலம்ப:, அஸ்மாகம் ஸம்பதோகாந் அவிரல துலஸீதாம ஸஞ்ஜாதபூமா காலிந்தீகாந்திஹாரீ கலய துவபுஷ: காலிமா கைடபாரே:* என்பதது. கரியதிருமேனியனான எம்பெருமான் நமக்கு நன்மைகளை நல்க வேணும்’ என்று சொல்ல வேண்டியிருக்க, அங்ஙனம் சொல்லாது ‘எம் பெருமான து திருமேனியின் கறுப்பு நமக்கு நன்மைகளை நல்கவேணும்’ என்று சொல்லி யிருப்பது விலக்ஷணமான உக்தி சமத்காரம். ஸம்பத் ப்ரதானத்திற்கு உண்மையில் எம் பெருமானே கர்த்தாவாயிருக்க அவனைத்

தவிர்த்து அவனது திருமேனியின் கருமையைக் கர்த்தாவாக்கினது அந்தத் திருநிறத்தில் ஸ்வாமிக்குண்டான அபிதிவேசத்தை விளக்கி நிற்கும். அந்தக் கரு

நிறம் எம்பெருமானுடைய திருமேனியிலே பிறந்ததென்பதை மட்டுமே நாம் அறிவோம். அது வளர்ந்தவாற்றை ஸ்வாமியொருவரே கண்டறிந்துகூறவல்லவர். ஆச்சரியமாகக் கூறியுள்ளார். [லக்ஷ்மீநேத்ரோத்பல ஸ்ரீஸததபரிசயாத்ஸம்வர்த்தமாந:] *அஸிதேக்ஷண* என்றும் மையார்கருங்கண்ணி யென்றும் ப்ரஸித்திபெற்ற பெரிய பிராட்டியாரின் திருக்கண்ணோக்கங்கள் அனவரதமும் திருமேனியிலுறைப் பதனாலான வளர்ச்சி யொன்று பட்டர்ஸ்ரீ குணரத்னகோசத்தில் *அபாங்கா பூயாம் ஸோ யதுபரி பரம் ப்ரஹ்ம ததபூத்* என்று, பிராட்டியின் கடைக்கண்ணோக்கங்கள் அதிகமாக விழுமிடம் எதுவோ அதுதான் பரப்ரஹ்மமாயிற்று என்று கூறியுள்ளதற் கேற்ப பிராட்டியின் கருங்கண்ணோக்கங்கள் அவிச்சின்னமாகப் பாய்ந்து கொண் டிருக்குமே; அத்திருக்கண்களின் கருமையினால் வளர்ந்தது எம்பிரான் திரு மேனியின் கருமை. [இடையில் ஒரு சிறு விண்ணப்பம். அடியேன் இளமையில் *லக்ஷ்மீநேத்ரோத்பலஸ்ரீ.....* என்னுமிந்த சுலோகத்தைத் தமிழ்ச் செய்யுளாக மொழிபெயர்த்து ஒரு பெரியாரிடம் பரிசுபெற்றேன் அந்தச் செய்யுளின் முதலடி மட்டுமே நினைவிலுள்ளது; “கமலேமாமாதின் குவணை யொண்மலரேய் கண்களிற் காட்சியாற் கிளர்ந்து” என்பதாக. மற்றையடிகளை இப்போதியற்றினால் விரஸமாம்.

[நாபீநாலீகரிங்கந் மதுகர படலீதத்த ஹஸ்தாவலம்ப:] திருநாபிக்கமலத்தில் மதுவைப் பருகச் சுழலமிடும் வண்டினங்களின் கருமையும் திருமேனியின் கருமை வளரக் கை கொடுத்துவிட்டது [அவிரலதுலலீதாமஸஞ்ஜாதபூமா] *தோளிணை மேலும் நன்மார்பின் மேலும் சுடர்முடிமேலும் தாளிணை மேலும் புனைந்த தண்ணந் துழாயனாகையாலே அத்துழாயலங்களின் பசுமை பச்சைமாமலைபோல்மேனிக்குப் புகருட்டிற்று. பசுமையும் கருமையும் பரியாயமாகக் கொள்ளப்படும். [காலிந்தீ காந்திஹாரீ] இவ்வளவுக்கும் மேலாகத் *தூயபெருநீர்யமுனைத் துறைவனாகையாலே அந்தநதியின் கருமையும் கலந்து கனத்ததாயிற்று மேனியின் கருமை. ஆக *லக்ஷ்மீநேத்ரோத் பலஸ்ரீயாலும் நாபீகமல ஸஞ்சரச் சஞ்சரீக ஸங்கத்தாலும் திருமேனியெங்குமடர்ந்து விளங்கும் திருத்துழாய் மாலையின் சேர்க்கையினாலும் காளிந்தீ நதியின் காந்திச் செறிவினாலும் மிக்க மேம்பாடுற்ற கருநிறமுடைமை பற்றி நெடுமாலே! என்றாராயிற்று.

கருமைக்கடுத்த பொருள் பெருமையாகையாலே அதன் விவரணம் கேளீர். வேதாந்தங்களில் ப்ரஹ்ம என்று ஒதப்படுபவன் எம்பெருமான். ஸ்ரீபாஷ்யோப க்ரமத்தில் ப்ரஹ்ம சப்தார்த்தமருளிச் செய்யாநின்ற எம்பெருமானார்—‘ஸர்வத்ர ப்ருஹத்த்வகுணயோகேந ஹி ப்ரஹ்மசப்த:; ப்ருஹத்த்வஞ்ச ஸ்வரூபேண குணைச்ச யத்ர அநவதிகாதிசயம். ஸோஸ்ய முக்க்யோர்த்த:’ என்று பணித்தார். இதன் கருத்தாவது, உலகில் உருவத்தால் பெருமை பெற்ற வஸ்துக்களை பெரிய மண்டபம், பெரிய தடாகம், பெரியமலை என்கிறோம். உருவம் சிறுத்திருந்தாலும் குணங்கள்பெருத்திருக்கப் பெற்றவர்களைப் பெரியாரென்கிறோம். *மஹ தே ரா மஹியாத்* என்னப்பட்ட எம்பெருமான் உருவத்தாலும் பெரியவன், திருக்குணங் களினாலும்பெரியவன். *வேதாஹமேதம் புருஷம் மஹாந்தம்* *அஹம் வேத்மி மஹாத்மாநம்* இத்யாதி.

இனி, மாலுக்கு முன்னுவது பொருள் பித்தனென்பது. தொண்டரடிப்பொடியாழ்வார் திருமாலையில் *இத்தனையடியரானார்க்கு இரங்குநம் அரங்கைய பித்தன்* என்கிறார். எம்பெருமான் அடியார்கள் பக்கலில் கொண்டிருக்கும் பித்து வாசாம கோசாம். தான் பேயனாயிருந்து தன்னோடு கலந்தாரையும் “மையல் கொண்டு டொழிந்தேன்- மாலெழுந் தொழிந்தேன்- நன்னாரணன் நரகாந்தகன் பித்தன்- வன்பேய்முலையுண்டவாயன்றன் உன்மத்தன்-அந்தாமரைப் பேதைமாமணவாளன் றன்பித்தன்-அரங்கநகரெம்பிரானுக் கெழுமையும் பித்தன்-பித்தனாயொழிந்தே னெம்பிரானுக்கே- பேயனாயொழிந்தேனெம்பிரானுக்கே” என்று வாய்வெருவப் பண்ணுவன். *பித்தர் பணிமலர்மேல் பாவைக்கு* என்னும்படி பிராட்டிபக்கலில் பித்தனாயிருப்பதில் வியப்பில்லை; *வாரிக்கொண்டுள்ளை விழுங்குவன் காணி லென்று, ஆர்வுற்ற என்னையொழிய என்னில்முன்னம் பாரித்துத் தானென்னை முற்றப் பருகினான்* என்னும்படி ஆழ்வார்திறத்தும் அவருடைய அநுபந்திகள் திறத்தும் பித்தனாயிருப்பதுண்டே இந்தப் பித்தே அவனுக்கு நிரூபகமென்பர் பரமார்த்தவேதிகள். “பித்தன்பித்து” என்று மகுடமிட்டு எழுதத் தொடங்கினால் ஒரு ராமாயணமும் பாரதமுமாகப் பெருகுமே. இனி மேலே செல்லுகிறேன்.

[சீரார் செந்தெல் கவரிவீசும்] பெரியாழ்வார் வரப்புவழியே கோயிலுக் கெழுந் தருளினபோது கண்ணாற்கண்ட காட்சியைப் பாடினார்—* உரம்பெற்ற மலர்க்கமலம் உலகளந்த சேவடிபோலுயர்ந்து காட்ட, வரம்புற்ற கதிர்ச் செந்தெல் தாள் சாய்த்துத் தலைவணக்கும் தண்ணரங்கமே * என்றார். பயிர்கள் பால்கட்டுவதற்கு முன்னே வணங்காமல் வானத்தை நோக்கியிருக்கும்; பால்கட்டிக் கதிர் முற்றின வாறே தழைந்து கொடுக்கும்; அதுபோல, கல்வி ஏறப்பெருதவர்கள் ‘அஹமேவ பண்டித:’ என்று வணங்கா முடிகளாய் மார்பு நெறித்துக் கிடப்பார்கள்; நன்றாகக் கல்வி முற்றினவர்கள் “நமந்தி ஸந்தஸ் த்ரைலோக்யாதபி லப்தும் ஸமுந்நதிம்” என்ற கணக்கிலே விநயமே வடிவெடுத்திருப்பார்கள். இவர்கள் தாம் மேலே சென்று “அஹமந்ந மஹமந்ந மஹமந்நம்” என்னுமவர்களாகையாலே இவர்களைச் சீரார் செந்தெலாகச் சொல்லத்தகும். அன்றிக்கே ஆராவமுதப் பெருமானுக்கு அமுதுபடியாகும் சீர்மையைக்கொண்டு, பெருமானுக்குப் பட்டாவான நிலங்களில் செந்தெற்கள் கவரி வீசும்படியை யருளிச்செய்கிற ராழ்வாரென்று நம்பிள்ளை இன்சுவைப்பொருள் பணிக்கும்படி. அர்ச்சாவதாரப் பெருமாளுக்கும் செல்வம் மிக்க பக்தர்கள் எத்தனை தளிகைகள் ஸமர்ப்பித்தாலும் ஸ்ரீ பண்டாரத்தளிகை இல்லையானால் பெருமாள் திருவுள்ள முகவாதென்பது உடையவர் காலத்து இதி ஹாஸ விசேஷத்தாலே ப்ரஸித்தம். அந்த ஸ்ரீ பண்டார ஸம்ருத்தியேயாயிற்று இங்குச் சீரார் செந்தெல் கவரிவீசுமென்று வருணிக்கப்படுகிறது.

[செழுநீர்த் திருக்குடந்தை] ஆழ்வார் நீராயலைய அந்த நீர் ஊரெல்லாம் வெள்ளமிட்டுச் செழுநீர்த் திருக்குடந்தையாயிற்றுப் போலும். உள்ளுக் கிடக் கும் பெருமானே நீர்புரைவண்ணன்; ஆழ்வாரோ நீராயலைந்து கரைபவர்; பாசுரமோ * ஒன்பதோடொன்றுக்கும் மூவுலகு முருகுமே * என்கிறபடியே நீராயுருக்குமது. பாசுரமோதுமவர்களோ “ஊற்றின்கண் நுண்மணல்போல் உருகா நிற்பர் நீராயே” என்னும்படி நீராயுருகுமவர்கள். இத்தனைநீரும் சேர்ந்தால் செழுநீர்த்திருக்குடந்தையாகக் கேட்கவேணுமோ?

[ஏரார்கோலம் திகழக் கிடந்தாய்] *கௌஸல்யா ஸுப்ரஜா ராம!* என்று கிடையழகிலே யீடுபட்ட கௌசிக முனிவன் *உத்திஷ்ட நரசார்தூல!* என்ற வாறே எழுந்திருந்ததில் வியப்பில்லை; எங்களிலே யொருவர் [திருமழிசைப்பிரான்] “எழுந்திருந்து பேசு” என்றவாறே அர்ச்சாவதார ஸமாதியையுங் குலைத்துக் கொண்டு எழுந்திருக்கப் புக்காயே! இஃதென்ன தீர்மை’.] திருமழிசைப் பிரானுக் காக எழுந்தானென்கிற ஐதிஹ்யம் பிற்காலத்தவர்களான நாம் சொல்லிவருவதே யொழிய ஆழ்வார் ஸ்ரீஸூக்தி ஸித்தமோ வென்று சிலர் கேட்பதுண்டு; இப்பதி கத்தன்னிலே மேலே “அசைவிலுலகம் பரவக் கிடந்தாய்” என்றது அதை நன் றுகத் தெரிவித்தபடியாகும். அசைவு— முன்னடியில் *திசைவில் வீசும் செழுமா மணிகளாகச் சொல்லப்பட்ட திருமழிசைப்பிரானுக்காக அசைந்து கொடுத்தது; அதிலே உலகம் பரவக்கிடந்தாய்—அந்த தீர்மைக்கு உலகமெல்லாமீடுபடுமாறு கிடந்தாய் என்றபடி.] [கண்டேனெம்மானே!] உன்னுடைய கிடையழகு நிரந்தரம் கண்டு கொண்டிருக்கத் தக்கதாயிருக்க, சித்ரகூட பரிஸரத்திலே “ஸ மயா போதித: ஸ்ரீமாந் ஸுகஸுப்த:” என்னும்படி யுணர்த்திவிட்டுத் துடித்த பிராட்டி யைப் போலன்றிக்கே கண்ணாரக்கண்டு களிக்கின்றேன்காண் என்றராயிற்று. (2)

*** முந்ருநாஸுபத்யாஸம்—ஆராவமுதம் அர்த்தபஞ்சகமும் ***

அநந்தபாரம் பஹு வேதிதவ்யம் என்கிறபடியே அபரிமிதங்களான சாஸ்த்ரங்களில் நாம் அறியவேண்டிய பொருள்கள் அளவுகடந்திருந்தாலும் அர்த்தபஞ்சகமே அறியப் போதுமானதென்பர் நம் ஆசாரியர்கள். ரஹஸ்யங் களோ ஸ்ரீராமாயண ஸ்ரீ விஷ்ணுபுராண பகவத்கீதாதிகளோ எதையெடுத்துக் கொண்டாலும் எல்லாவற்றுக்கும் அர்த்தபஞ்சகமே விஷயமென்பர் மாஞானிகள். ஹாரீ தஸம்ஹிதையில் *ப்ராப்யஸ்ய ப்ரஹ்மணோ ரூபம் ப்ராப்துச் ச ப்ரத்யகாத்மந:; ப்ராப்த்யுபாயம் பலம் ப்ராப்தேஸ் ததா ப்ராப்திவிரோதி ச; வதந்தி ஸகலா வேதாஸ் ஸேதிஹாஸபுராணகா:; முநயச் ச மஹாத்மானோ வேத வேதார்த்த தர்சிந:.* என்றுள்ளவசனம் நம்முடைய ஆசாரியர்களனைவரும் கையாண்டது. பரப்ரஹ்மஸ்வரூபம், ஜீவாத்மஸ்வரூபம், எம்பெருமானைப் பெறுவிக்குபாயத்தின் ஸ்வரூபம், பெற்று அநுபவிக்கும் புருஷார்த்தத்தின் ஸ்வரூபம், பெறவொட்டாமல் தடைசெய்யும் விரோதியின் ஸ்வரூபம்—ஆகிய இவ்வைந்துமே அர்த்தபஞ்சக மெனப்படும். இதனையே ஸகலக்ரந்த ப்ருந்தங்களும் ஸம்க்ஷேபவிஸ்தரங்களாலே தெரிவிப்பனவாகும்.

மேலெடுத்த பூமாண சுலோகத்தில் *ஸேதிஹாஸ புராணகா:* என்று சொல்லியானபிறகு *முநயச் ச மஹாத்மாந:* என்று சொல்லியிருப்பது ஆழ்வார் களைக் கருதியே யென்னத் தட்டில்லை. இதிஹாஸ புராண ப்ரணேதாக்களில் வேறுபட்ட முனிவரும் மஹாத்மாக்களும் ஆழ்வார்களேயன்றோ. நிற்க. திருவாய் மொழித் தனியன்களில் ஈற்றதான *மிக்கவிஹ நிலையும் மெய்யா முயிர்நிலையும், தக்கதெறியும் தடையாகித் தொக்கியலும் ஊழ்வினையும் வாழ்வினையும் ஒதுங் குருகையர்கோன் யாழினிசை வேதத்தியல்* என்னும் வெண்பாவானது— திருவாய் மொழி யாயிரமும் அர்த்தபஞ்சகத்தையே பன்னியுரைப்பதென்று பகர்ந்தது ஆசார்யஹ்ருதயத்தில் “உயர்தின்னணையொன்று, பயிலேறுகண்கரு, வீடு

சொன்னாலொருக்கொண்ட, நோற்ற நாலும், எம்மா வொழிவில் நெடுவே யென்கிற இருபதிலே விசதமாக்கி யெண்பதிலே பரப்புகையாலே ஐந்தையும்' என்றருளிச்செய்த கட்டளை யொன்றுளது. பூக்ருதம் ஆராவமுதே யென்கிற ஒரு பதிகத்தினுள்ளே அர்த்தபஞ்சகமும் ஸாரமாகக் காணலாம்படி யிருக்கையை விளக்கமாக நிரூபிக்கிறேனங்கு.

1. ப்ராப்யஸ்ய ப்ரஹ்மணோ ரூபம் = பரமப்ராப்யமான பரப்ரஹ்மத்தின் ஸ்வரூப நிரூபணம் கேண்மின். எம்பெருமானைப் பற்றின வாசகங்கள் பாட்டுத் தோறு மிருப்பதனால் அவையெல்லாம் ப்ராப்யஸ்வரூப பூதிபாதகங்களே யானாலும் ஒரு சந்தையை முக்கியமாகக் கொள்வோமிதற்கு. இரண்டாம் பாட்டில் இரண்டாமடி = *எம்மாவுருவும் வேண்டுமாற்றாலாவாய் எழிலேறே! = எம்பெருமானுக்கு விக்ரஹ மில்லை, ரூபமில்லை என்பர் பிறர். *இச்சாக்குஹிதாபிமதோரு தேஹ: * என்று பராசரமுனிவர் பணித்தபடி தன்னுடைய இச்சைக்கும் தமருடைய இச்சைக்கும் தகுதியாக எப்படிப்பட்ட வருவங்களையும் ஏற்றுக்கொண்டு பிறந்தருள்பவன். அப்படி பிறக்கச் செய்தேயும் [எழிலேறே] * ஸ உ ச்ரேயந் பவதி ஜாயமாத: * என்கிற படியே பிறப்பதுதான் கருமமடியாக வன்றிக்கே அநுக்ரஹமடியாகப் பரார்த்த மாகையாலே பிறக்கப் பிறக்க ஒளிமல்கியிருக்குமத்தனை. 'நம்மைப்போலே அவனும் பிறக்கிருன், காரணம் எதுவானாலென்ன?' என்று கற்றன பேசாதே பிறந்தவாறும்! என்று மோஹிக்கும்படியான பிறவியுடைமைதான் ஜ்ஞாதவ்ய ப்ரஹ்மஸ்வரூபத்தில் தலையானது.

2. ப்ராப்துச் ச ப்ரத்யகாத்மந:—எம்பெருமானை யடைந்து உய்வுபெறவேண்டியவனான ஜீவாத்மாவின் ஸ்வரூபமேதென்னில்; ஆராவமுதே! என்ற வுடனே அடியேனென்றது குறிக்கொள்ளத் தக்கது. சாரீரக மீடாம்ஸையில் ஜீவாத்ம ஸ்வரூபத்தைச் சொல்லவந்த ஜ்ஞாதிகரணம் ஆத்மாவை ஜ்ஞாதாவென்று இவ்வளவே சொல்லிற்று. "ஜ்ஞாதாநந்தங்கள் தடஸ்தமென்னும்படி தாஸ்யமிதே அந்தரங்க நிரூபகம்" என்று ஆசார்யகோஷ்டியில் அர்த்தவிசேஷம் அவதரித்தது. இது ஆழ்வாரருளிச்செயலையே மூலமாகக் கொண்டதென்னுமிடம் ஸ்ரீ வசநபூஷ ணாதிகளில் ப்ரஸித்தம். திருக்கோட்டியூர் நம்பி ஸ்ரீபாதத்திலே கூரத்தாழ்வான் ஆறுமாஸம் ஸேவித்து நின்று மஹாநிதியாகப் பெற்றுவந்த அர்த்தமிது - என்பதும் ஸுப்ரஸித்தம். ஆனதுபற்றியே ஸ்வாமி யெம்பெருமானார் கீதாபாஷ்யத்தில் ஜ்ஞாதீ எனவருமிடங்களில் (விஷ்ணுதத்வவித் ஜ்ஞாதீ என்றெழுதின சங்கரா சார்யரைப் போலன்றிக்கே) "பகவச்சேஷதைகரஸ ஆத்மஸ்வரூபவித்" என்று பலகாலுமருளிச்செய்தார். *தாஸ பூதா: ஸ்வதஸ் ஸர்வே ஹ்யாத்மாந: பரமாத்மந:... ஆத்மதாஸ்யம் ஹரேஸ் ஸ்வாம்யம் ஸ்வபாவஞ்ச ஸதா ஸமர* இத்யாதி ஸம்ஸ்க்ருத சாஸ்த்ரங்களாலும் அநுக்குஹிதமான அர்த்தமேயிது. இது தன்னை ஆழ்வார் இப்பதிகத்தில் உபக்ரமத்திலேயே அருளிச்செய்தாராயிற்று அடியேனென்று. மேல் மூன்றும் பாட்டிலும் *கண்ணர் மதிள்கூழ் குடந்தைக் கிடந்தாய் அடியேனரு* என்றருளிச்செய்கிருர். இங்கு அரு என்றது அருபியென்றபடி. ரூப ரஹிதனான ஆத்மாவுக்கு வாசகமான சொல் இது. என்னுடைய ஆத்மா உள்ள காலமெல்லாம் உன் திருவடிகளைப் பிரியாதே யிருக்கும்படி பார்த்தருளவேணுமென்று ப்ரார்த்திக்கிறது இங்கு. 'என்னுடைய ஆத்மா' என்பது பொருந்தா

தாகையாலே 'நானாகிய ஆத்மா' என்றே பொருள் கொள்ளவேணும் சிலாபிம்பஸ்ய சரீரமிதிவத். ஆக, அடியேனென்பதை ஆத்மாவின் பெயராகவே விவக்ஷித்து "அடியேனரு" என்றருளிச் செய்தாரென்று மருமமுணரவேணும். இவ்வளவால் ப்ராப்து: ப்ரத்யகாத்மந: ஸ்வரூபத்தை விவரித்தோமானேம்.

3. ப்ராப்த்யுபாயம். பகவத் ப்ராப்திக்கு உபாயமாக சாஸ்த்ரங்களில் பல பலவும் சொல்லிற்று. *சரணாகதி யென்னும் சார்வுடன் மற்றொன்றை அரணாகக் கொள்ளாதாரன்பு வாழி* என்னுமவர்களுக்கு எம்பெருமானைத் தவிர்த்து வேறெதுவும் உபாயமன்று. *ஸ்வபூர்ப்தேஸ் ஸ்வயமேவ ஸாதததயா ஜோகுஷ்ய மாண: ச்ருதௌ* என்றும் *உபாயஸ் ஸ்வப்ராப்தேரூபநிஷததீதஸ் ஸ பகவாத்* என்றும் நிகமாந்தமஹாகுரு நிலையிட்ட அர்த்தமிது. இது தன்னை இப்பதிகத்தில் *கழல்களவையே சரணாகக் கொண்ட குருகூர்ச்சடகோபன்* என்று இலச்சினை யிட்டுவைத்தாராழ்வார். இது நிற்க. மூன்றும்பாட்டில் *உன்னாலல்லால் யாவ ராலுமொன்றுங் குறைவேண்டேன்* என்றது ஸாரதமமான வார்த்தை. இங்கு ஆரூயிரப்படியில் பிள்ளானருளிச் செய்வது—"என்னுடைய யத்தந்தாலே உன் திருவடிகளைப் பெறக்கடவதாகவோ பார்த்தருளுகிறது? உன்னுடைய க்ருபையாலே உன் திருவடிகளைப் பெறுகையொழிய வேறேருபாயத்தால் பெறிலும் வேண்டா" என்பது. இங்கு யாவராலு மென்று சேதநஸமாதியாலே சொன்ன தித்தனை. வேறு எந்த உபாயத்தாலும் என்பதே பொருளென்று பிள்ளான் விளக்கியருளினபடி. இத்தனைக்கும் தலையாக 'என்னான் செய்கேன்' என்கிற பூரீ ஸுகித்தி அமைந்துளது. இரண்டாம் பாட்டின் முடிவில் 'என்னான் செய்கேனே' என்று ஒருவிசை சொல்லி, மறுபடியும் மூன்றாம் பாட்டையும் என்னான் செய்கேன்' என்றே உபக்ரமிக்கிறார். இங்கு எம்பெருமானுக்கும் ஆழ்வார்க்கும் ஸம்வாதம் கேளீர்; எம்பெருமான் ஆழ்வார் தம்முடைய ஆர்த்திகண்டு இரங்கக் காணாமையாலே தன்னைப் பெறுமிடத்தில் சில ஸாதனங்களை யனுஷ்டிக்கவேணுமென்று அவன் இருந்தான்போலுமென்று கொண்டு உபாயாந்தரங்களை யனுஷ்டிப்பதற்கு யோக்யதையில்லாதபடி அஜ்ஞனாயிருக்கிற நான் எதைச் செய்வேன் என்றார். (எம்பெருமான்.) ஆழ்வீர்! நான் உமக்கு ஞானத்தையருளியிருக்க இங்ஙனே சொல்லலாமோ? (ஆழ்வார்) என்னான் செய்கேன் = நீ தந்த ஜ்ஞானத்தாலே ஸ்வரூப பாரதந்தர்யத்தை யுணர்ந்து ஸாதநாநுஷ்டானம் அப்ராப்தம் என்றிருக்கிற நான் எதைச் செய்வேன்? (எம்பெருமான்) ஆழ்வீர்! ஸ்வரூபத்துக்குச் சேராமற் போனால் போகட்டும்; என்னைப் பெறலாமாகில் ஸாதன மென்று பேர் பெற்றிருக்கிறவற்றில் ஏதேனு மொன்றை அனுஷ்டித்தாலாகாதோ? (ஆழ்வார்) என்னான் செய்கேன் = பிரானே! உன்னைப் பெறுகை முக்கியமான பின்பு எதையும் அனுஷ்டிக்கலாமப்பா! நீ தந்தது ஜ்ஞானமாந்ரமாகில் அனுஷ்டிக்கலாம்; பக்திருபாபந்ர ஜ்ஞானமன்றோ நீ தந்தது. *காலாமும் நெஞ்சழியும் கண் சுழலு மென்னும்படி ஒன்றையும் அடைவுபட அனுஷ்டிக்க கடிமனல்லாமே பக்தி பரவசனான நான் எதை யனுஷ்டிப்பேன். ஆகவே கழல்களவையே சரணாகக் கொண்ட குருகூர்ச்சடகோபனாயிராநின்றேன் என்றாராயிற்று. உலகத்திலுள்ளவர்களை அஜ்ஞர் ஜ்ஞானிகள் பக்திபரவசர் என்று மூன்று வகுப்பிலே யடைக்கலாம். அஜ்ஞர்கள்

ஜ்ஞானபாவத்தினால் ஸாதநானுஷ்டானத்திற்கு அக்ஷமர். ஜ்ஞானிகள் ஸ்வரூப யாதாத்மய ஜ்ஞானத்தாலே அக்ஷமர். பக்திபரவசர் தத்பூயுக்தமான கரண சைதில்யத்தாலே அக்ஷமர். ஆகவே கழல்களவையே சரணாகக் கொள்ளவேண்டியதாயிற்று. ஆக. இவ்வளவும் பூர்த்த்யுபாய நிருபணம் செய்தோமானோம்.

4. பலம் ப்ராப்தே: பகவத் ப்ராப்திக்கு எது பலன்? என்னும் விசாரத்தில் மதாந்தரஸ்தர்கள் பேசுவது அநுவதிக்கவும் தகாதது. எம்பெருமானார் தரிசனத்தில் கைங்கர்யமே பரம புருஷார்த்தமாகக் கொள்ளப்பட்டது. ஆழ்வார் திருவாய் மொழியுபக்ரமத்தில் *திருவடிக்கீழ் குற்றேவல்* என்றும், முடிவில் *உற்றேனு கந்துபணி செய்து* என்றும் அருளிச் செய்திருக்கையாலே ஆழ்வார் திருவுள்ளம் பற்றின பரம புருஷார்த்தம் கைங்கர்யமேயென்று கொண்ட ஆளவந்தார் *கதாஹமைகாந்திக நித்யகிங்கர:* என்றார்; எம்பெருமானாரும் 'நித்ய கைங்கர்ய ப்ராப்த்யபேக்ஷயா-நித்யகிங்கரோ பவாநி' என்றார். பூக்குதம் பத்தாம் பாசுரத்தில் *என்னையாண்டாய்* என்றும் *உனக்காட்பட்டும்* என்று மருளிச் செய்யும் முகத் தால் கைங்கர்யமே புருஷார்த்தமென்று காட்டியருளினாராயிற்று. என்னையாண்டாய் என்றது—என்னையடிமைகொண்டாய் என்றபடியன்றோ. அடிமையும் ஆட்படு கையும் கைங்கர்யமும் பர்யாயம். ஆழ்வார் தம்மிடத்திலே வாசிக கைங்கர்யத்தை விவக்ஷித்துச் சொன்னபடி. *பிரியாவடிமை யென்னைக்கொண்டாய் குடந்தைத் திருமாலே!* என்கிறபாசுரம் உயிராக விளங்குமதன்றோ இப்பதிகத்தில்.

5. ப்ராப்திநிரோதி. பகவத்ப்ராப்திக்கு விரோதிகள் பலபலவுண்டு. கீதையில் *தைவீ ஹ்யேஷா குணமயீ மம மாயா தூரத்யயா* என்னப்பட்டமாயை ப்ரபலவிரோதியானது. ஸ்வாமியெம்பெருமானார் சாணாகதிகத்யத்திலே "தைவீம் குணமயீம் மாயாம்...மாம் தாரய" என்று விரோதி நிவர்த்தனத்தைப் பிரார்த்தித் தார். இத்திருவாய்மொழியின் நிகமனப்பாசுரத்தில் *உழலை யென்பிற் பேய்ச்சி முலையூடவளையுயிருண்டான்* என்று விரோதிநிரஸனத்தைப் பேசினார். யாதவாப் யுதயத்தில் பூதநாவ்ருத்தாந்தத்தை ப்ரஸங்கிக்கும்போது "கதாசித் அந்தர்ஹித பூதநாத்மா கம்ஸப்ரயுக்தா கில காபி மாயா" என்று மாயாசப்தத்தையிட்டுச் சொல்லியிருக்கையாலே மாயையாகிற விரோதியும் தந்நிவர்த்தனமுமே இங்குச் சொல்லப்பட்டதாகும். ஆனதுபற்றியே பின்னான் ஆரூயிரப்படியில் "விரோதி நிரஸதைக போகனயிருந்த எம்பெருமானுடைய" என்றிவ்வளவே யருளிச் செய்தது. அன்றியும்; அஷ்டச்லோகியில் 'ஆத்மத்ராணேந்முகச் சேத் நம இதி ச பதம்' என்றருளிச்செய்தபடி ஸ்வரக்ஷணே ஸ்வாந்வயமுண்டானால் அது உபாய விரோதியாகையாலே தந்நிவ்ருத்தியையும் *களைவாய்துன்பம் களையா தொழிவாய் களைகண் மற்றிலேன்' என்கிற பாசுரத்தினால் காட்டியருளினார். அன்றியும் எம்பெருமானைத் தானாச்ரயித்ததாக நினைக்கையும் உபாயவிரோதி யாகையாலே தந்நிவ்ருத்தியையும் *இசைவித்தென்னை யுன்தாளினைக்கீழிருத்து மம்மானே* என்கிற பாசுரத்தினால் காட்டியருளினார். ஆக அர்த்தபஞ்சகமும் ஆராவமுதே பதிகத்தில் ஸுஸ்பஷ்டமாக விளக்கப்பட்டதாயிற்று.

முன்னுநானுபந்யாஸம் முற்றிற்று (3)

செய்யதமிழ்மலைகளினால் தெளியாதமறைநிலத்தெளிவு.

உபயவேதஸம்வயநாமிகாம் க்ருதிமிமாம் ப்ரதிவாதிபயங்கர:,
கலயதி ச்ருதிசேகரதேசிகப்ரதிதஸுலக்திவிசேஷவிமர்சநீம்.

ஸ்ரீமந் நிகமாந்த மஹா குருவின் திருவாக்கு. “பொய்கைமுனி பூதத்தார் பேயாழ்வார்.....மங்கையர்கோனென்றிவர்கள் மகிழ்ந்து பாடும் செய்ய தமிழ்மலைகள் நாம் தெளியவோதித் தெளியாத மறை நிலங்கள் தெளிகின்றோமே” என்பதாக வொன்று ப்ரஸித்தமானது. ஸம்ஸ்க்ருத வேதாந்தங்களில் தெளிவுபெற முடியாத அர்த்த விசேஷங்களை ஆழ்வாருளிச் செயல்கள் கொண்டு தெளிவுற அறியப் பெறுவதாக இப்பாகரத்தினால் பிரதிஜ்ஞை செய்தருளினர் ஸ்வாமி. இவ்விஷயத்தை நன்கு முதலிக்க முயல்கின்றேனென்று. “தெளியாத மறைநிலம்” என்றதன் கருத்தை முன்னம் விளக்குகின்றேன். இங்குச் சிலர் சொல்லுவதாவது—ஸம்ஸ்க்ருத வேதங்கள் தெரிவிக்கும் பொருள்கள் கலக்கமானவை; திவ்ய ப்ரபந்தங்கள் தெரிவிக்குமவை தெளிவு பொருந்தியவை—என்று. இங்ஙனே பொருளன்று. உபய வேதாந்தங்களும் (அல்லது உபய வேதங்களும்) ஏகார்த்த ப்ரதி பாதகங்கள் என்பது நமது முன்னோர் களின் கொள்கை. “ஆழ்வார்கள் வாழி அருளிச் செயல் வாழி.....செய்ய மறை தன்னுடனே சேர்ந்து” என்கிற மணவாளமாமுனிகளின் ஸ்ரீஸூக்தியினால் இஃது அறிய வெளிது. திவ்ய ப்ரபந்தங்களைத் தெளிய வோதாமல் வடமொழிமறையை மட்டும் ஓதினவர்களுக்குத் தெளிவான பொருள்களைத் தெரிந்துகொள்ள விரகில்லை; அருளிச்செயல்களை வியாக்கியானங்களோடும் நன்கு ஓதி, பிறகு வடமொழிமறையில் அவகாஹித்தால் உபய வேதார்த்தங்களும் ஸம்வீதமாக நெஞ்சிற்பதியும் என்பதே இங்கு ஸ்வாமிக்கு விவசுத்தமானது.

இதை இன்னமும் சிறிது விவரித்துக் காட்டுகிறேன். திவ்ய ப்ரபந்தங்களை நெஞ்சாலுமிட்டெண்ணாத ஸ்மார்த்தமாத்மர்கள் வடமொழி மறையில் அவகாஹித் திருக்கக் காண்கிறோம். அவர்கள் அம்மறையில் காணும் பொருள்கள் சிறப்புற்றிருக்க மாட்டாவென்று ப்ரதிஜ்ஞை பண்ண முடியும். வாஸ்தவமாகவே செய்ய தமிழ் மலை களில் அவகாஹனமில்லாதார்க்கு வடமொழி வேத வாக்கியங்கள் நிஷ்கல்மஷமான பொருளைத் தரவே மாட்டா—என்று நிஷ்பக்ஷபாதர்களான விவேகிகள் அறுதியிடுமாறு முக்கியமான சில விஷயங்களை யெடுத்துக் காட்டுகிறேன் காண்மீன். இங்கு மறை நிலங்கள் என்றதற்கு வேதங்கள் மட்டுமே பொருளன்று; *பாரத: பஞ்சமோ வேத:* என்று பஞ்சம வேதமாகச் சொல்லப்பட்ட மஹாபாரதமென்ன, *வேத: ப்ராசேத ஸாதாஸீத் ஸாக்ஷாத் ராமாயணாத்மநா* என்று வேத ப்ராதூர்ப்பாவ விசேஷமாகச் சொல்லப்பட்ட ஸ்ரீ ராமாயணமென்ன, மற்றுமுள்ள வேதோப ப்ரம்ஹணங்களென்ன—ஆகிய இவை எல்லாமுமே பொருளாகும். வைதிகர்களாகச் சொல்லப்படுகிற (அல்லது சொல்லிக்கொள்ளுகிற) ஸ்மார்த்தர் முதலானவர்கள் ப்ரமாணமாகப் பரிக்ரஹித்துள்ள

வைதிக க்ரந்தங்களை யெல்லலாம் மறை நிலங்களாகவே ஸ்வாமி திருவுள்ளம் பற்றி யுள்ளார். ஆக, வேதங்களிலும் வேதோப ப்ரம்ஹணங்களிலும் உண்மைப்பொருள் காண வேண்டில் அருளிச்செயல்களை யுபஜீவித்தேதான் காணமுடியும் என்கிற ப்ரதிஜ்ஞை இங்குத் தேறிநின்றது. இந்த ப்ரதிஜ்ஞையைப் பல விஷயங்களில் மூதலிக்கிறேன். இது மிக நீண்ட நூலாக முடிவுபெறும்.

மூதல் விஷயம் ஸ்ரீமந் நாராயண பாரம்யம். தோசார்யான ஸ்ரீ க்ருஷ்ண பகவான் நாராயணமூர்த்தியே யென்பதில் ஆர்க்கும் ஐயமில்லை. அன்னவன் *வேதைச் ச ஸர்வைரஹமேவ வேதய:* என்று ஸ்பஷ்டமாகக் கூறியுள்ளான். இதனால் ஸகல வேத ப்ரதிபாத்யன் நாராயணனே யென்பதும் அவனே பரதத்வமென்பதும் அநாயாஸமாக அறிந்துகொள்ள முடியும். வேதத்தினுள்ளே புகுந்து பார்த்தாலும் (பஞ்சமகாண்டே— பஞ்சமப்ரச்நே.) “அக்ஸிரவமோ தேவதாநாம் விஷ்ணு: பரம:” [தேவதைகளுக்குள்ளே அக்ஸி கடைப்பட்ட தெய்வம்; விஷ்ணு உயர்வறவுயர்ந்த தெய்வம்] என்பது போன்ற வாக்கியங்கள் ஓதப்பட்டு வருவதைக் காணுகின்றோம். ஆனால் திவ்ய ப்ரபந்த விமுகர்கள் இதில் விப்ரதிபத்தி கொள்ளாமலிருப்பதில்லை. ‘விஷ்ணு: பரம:’ என்ற இவ்விடத்தில் விஷ்ணு வென்றது நாராயணாதி சப்தவாச்யனாக ப்ரஸித்தான விஷ்ணுவல்லன் என்பர் பிறர். “நாராயணபரம் ப்ரஹ்ம தத்வம் நாராயண: பர:” என்றவிடத்தை அப்பய தீக்ஷிதர் எடுத்துக்கொண்டு (நாராயணபரம்) என்பதற்கு ‘நாராயணாபரம்’ என்று பஞ்சமீதப்புருஷனுக்கி நாராயணனுக்கு மேற்பட்ட ப்ரஹ்ம மிருப்பதாக உரை செய்தார். இதைக்கண்ட வேதாந்த கௌஸ்துபகாரர் “நாராயண: பரம் ப்ரஹ்மேதி சாகாந்தரீய: ஸஸிஸர்க்க: பாட: ச்வபசஸ்ய ஜிஹ்வாம் ச்சித்தி” என்றெழுதி வைத்தார். (அதாவது) மேலெடுத்த நாராயணநுவாக வாக்கியம் நம்முடைய சாகையிற்போல இதர சாகைகளிலும் ஓதப்பட்டு வருகிறது. அங்கு ஸமாஸாவகாசமில்லாமல் “நாராயண: பரம் ப்ரஹ்ம” என்று விஸர்க்கத்தோடு கூடின பாடமே யுள்ளதானது ச்வபசனுடைய நாவை யறுக்கின்றது என்கை. *யஸ் து நாராயணம் த்வேஷ்டி தம் வித்யாத் அந்தய ரேதஸம்* என்கிற ப்ரமாண ப்ரத்யயத்தாலே தீக்ஷிதரை நோக்கி ச்வபசபத ப்ரயோகம் பண்ணினார் கௌஸ்துபகாரர். அது கிடக்கட்டும். வடமொழி வேதமோதினவர்களில் நாராயண பாரம்யத்தை கேஷிப்பவர்களும், நாராயணை இதர தேவதைகளோடொக்க எண்ணுமவர்களும் மலிந்துள்ளார்கள். *நாரணன் முழுவேழுலகுக்கும் நாதன் வேதமயன்* *மறந்தும் புறந்தொழாமாந்தர்* *கண்ணாளன் கண்ணமங்கை நகராளன் கழல்குடி அவனையுள்ளத் தெண்ணுதமானிடத்தை யெண்ணுதபோதெல்லாமினியவாரே* இத்தயாதி களான அருளிச் செயல்களை ஓதுமவர்களுக்கு இத்தகைய மனக்கலக்கம் கனவிலும் நேராதன்றோ. நாராயண பரத்வமும் தேவதாந்தர அவரத்வமும் வடமொழி வேதங்களில் பல விடங்களிலும் ஸ்பஷ்டமாகக் காண நிற்கச் செய்தேயும் சுஷ்க வேதாத்யாயிகளுக்கு அதில் விச்வாஸமில்லாமைக்கு அடி அருளிச் செயலவகாஹனமில்லாமையே யாயிற்று.

இரண்டாம் விஷயம்—நாராயணனுடைய திருவவதாரம். வேதத்தில் *அஜாயமானோ பஹுதா விஜாயதே* என்றும், *ஸ உ ச்ரேயாந் பவதி ஜாயமான:ப* என்றும் *பிதா புத்ரேண பித்ருமாந் யோநியோநௌ* என்றும் பகவான் பல திருவவதாரங்களைச் செய்தருளுகிறானென்று ஸ்பஷ்டமாக ஓதியிருக்கச் செய்தேயும், *ஜம் கர்ம ச மே திவ்யம்

ஏவம் யோ வேத்தி தத்வத:* என்று பகவான்தானே சொல்லியிருக்கச் செய்தேயும் ஆதிசங்கராசாரியர் கீதாபாஷ்யத்தில் அவதாரிகையிலும், அவதாராத்யாயமான நான்காமத்யாயத்தின் பாஷ்யத்திலும் “பகவான் உண்மையாக அவதரிக்கவில்லை; அவதரித்ததாக மாயையினால் காட்டிக்கொண்டானத்தனை” என்றெழுதிவைத்தார். அருளிச்செயலில் அவகாஹனமில்லாமையே அவர் இங்ஙனையெழுதிவைக்கக் காரணமாயிற்று. நம்மாழ்வார் வாய் திறக்கும்போதே *உயிரளிப்பான் எந்நின்றயோனியுமாய்ப் பிறந்தாய்* என்றருளிச் செய்தும், *பிறந்தவாறும்!* என்று சொல்லி ஆறுமாஸம் மோஹித்தும் போந்ததையறிந்திருந்தாராகில் ‘பகவானுடைய ஜனனம் மாயைத்தோற்றமே’ என்றெழுதிவைக்க முன்வருவரோ? கீதையில் *ஸம்பவாமி ஆத்மமாயயா* என்றதை சங்கராசாரியர் கண்டது போல நம் ஸ்வாமியும் கண்டார். மாயாசப்தத்திற்கு நிகண்டு விசேஷத்தைக் காட்டி நம் ஸ்வாமி உண்மைப் பொருள் விளக்கினதற்குக் காரணம் செய்யதமிழ்மாலையேயாகும். (இதை விவரிக்கக் கேண்மின்.) *மாயா வயுநம் ஜ்ஞானம்* என்கிற நிகண்டுவைக்காட்டி (மாயயா) என்பதற்கு ‘ஸங்கல்பரூபஜ்ஞானே’ என்று பொருளுரைத்தார் நம் ஸ்வாமி. திருவாய்மொழியில் (3-10-8) *எல்லையில் ஞானத்தன் ஞானம:தே கொண்டு எல்லாக் கருமங்களும் செய்* என்று முந்துறவருளிச்செய்து, இது எதற்கு அர்த்தமாக அருளிச் செய்யப்பட்டதென்ன, உடனே *எல்லையில் மாயனைக் கண்ணனை* என்கிற சரமசரணத்தினால் மாயாசப்தார்த்தமாக அருளிச்செய்யப்பட்டதென்று காட்டினாராயிற்று. எம்பெருமானார் மாயா சப்தார்த்தம் தெளிந்தது இது கொண்டே யென்னத் தட்டில்லை சங்கராசாரியர் ஸ்வகீய கீதாபாஷ்யத்தின் உபக்ரமத்தில் “ஸ்வமாயயா தேஹவாநிவ ஜாத இவ ச லோகாநுக்ரஹம் குர்வந் லக்ஷ்யதே” என்றெழுதிவைத்தார். மேலே நாலாமத்யாயத்தில் (சீலோ. 6) “ஸம்பவாமி—தேஹவாநிவ பவாமி. ஜாத இவ. ஆத்மமாயயா—ஆத்மநோ மாயயா; ந பரமார்த்ததோ லோகவத்” என்றெழுதிவைத்தார். இவ்விடங்களில் நம் ஸ்வாமியின் ப்ரத்யாக்க்யானம் ப்ரபலமாகவுள்ளது. ஸ்வாமியும் அருளிச்செயலில் அவகாஹித்திலராகில் சங்கராசாரியர் கொண்ட பொருளையே தழுவிருப்பர் போலும்.

மூன்றாம் விஷயம்—குணகுணச் சரயத்வம். எம்பெருமான் ஸம்ஸ்தகல்யாண குணத்மகன் என்பது வேதாந்தங்களில் ஸூபிக்ஷமான அர்த்தம். *ஸத்யம் ஜ்ஞானமனந்தம் ப்ரஹ்ம* இத்யாதிகளில் ஜ்ஞானஸ்வரூபத்வம் ஓதப்பட்டிருந்தாலும் *பராஸ்ய சக்திர் விவிதைவ ச்ருயதே ஸ்வாபாவிகே ஜ்ஞானபலக்ரியா ச* இத்யாதி ச்ருதிகளில் அபிரித குணங்களுடைமை ஓதப்பட்டேயுள்ளது. முக்கியமாகவொன்று கேண்மின்: சாரீரக மீமாம்ஸையில் உபயலிங்காதிகரணம் ப்ரஸித்தமானது. அதில் முதல் ஸூத்ரம் *ந ஸ்தாநதோபி பரஸ்யோபயலிங்கம் ஸர்வத்ர ஹி* என்பது. ஹேயமான வஸ்துக்களில் அநுப்ரவேசம் செய்வதனாலே பரமாத்மாவுக்கு அவத்யமுண்டாகாதோவென்கிற சங்கைக்குப் பரிஹாரமுணர்த்தப்படுகிறதின்கு. இதில் உபயலிங்கம் ஹி என்பது உயிரானது. அகில ஹேயப்ரத்யாக் த்வமும் கல்யாணைகதாநத்வமும் உபயலிங்கமெனப் படுகிறது. ஹேயகுண லவலேசமுமின்றிக்கே, உள்ளதெல்லாம் கல்யாண குணங்களாயிருக்கப்பெற்றது பரப்ரஹ்மம். *அபஹதபாப்மா -விஜரோ விம்ருத்யுர் விசோகோ விஜிகத்ஸோ பிபாஸஸ் ஸத்யகாமஸ் ஸத்யஸங்கல்ப:* என்கிற ச்ருதியில் அபிபாஸ: என்னுமளவும் ஹேயப்ரத்யாக் த்வம் சொல்லி, ஸத்யகாமஸ் ஸத்யஸங்கல்ப: என்று கல்யாணகுணச் சரயத்வம் சொல்லியுள்ளது. ஹேயகுணபாவத்தைப்பற்ற ஓரோவிடங்

களிலே நிர்க்குணமென்றதைச் சிக்கனப்பிடித்துக்கொண்டு நிர்க்குணப்ரஹ்மவாதத்தைக் கிளப்பிவிட்டனர் பிறர். பகவான் தன்னிடத்துள்ள திருக்கல்யாணகுணங்களை வெளியிடுவதற்காகவே ராமக்ருஷ்ணாத்யவதாரங்கள் செய்தருள்வதாக ஸ்ரீராமாயணதிகளிலிருந்து ஸ்பஷ்டமாகக் காட்டினாலும் 'அவதாரமே பொய்யென்னும்போது இந்தப்ரஸங்கமேதுக்கு?' என்று ஒரே பேச்சில் முடித்துவிடுகிறார்கள். ஆழ்வார் திருவாய்மொழி தொடங்கும்போதே *உயர்வறவுயர்வுமூடையவன்* என்று நிர்க்குணப்ரஹ்மவாதிகளின் மிடற்றைப் பிடித்தாற்போலே சொல்லி, திருவாய்மொழிக்குச் சீர்த்தொடையாயிரம் என்றே திருநாமமிட்டார். பூக்களைக் கொண்டு மாலை தொடுக்குமாபோலே சீர்களைக் கொண்டே [திருக்குணங்களைக்கொண்டே] தொடுக்கப்பட்டது திருவாய்மொழியாயிரம் என்றபடி. *சீர்கலந்த சொல்லினைந்து போக்காரேல் குழ்வினையினுழ்துயரை, என்னினைந்து போக்குவரிப்போது* என்ற பாசரம் மிகவற்புதமானது. *வல்வினையேனையீர்கின்ற குணங்கனையுடையாய்* என்றே எம்பெருமானே விளிக்கின்றாராழ்வார். *என் கோவிந்தன் குணம்பாடி ஆவிகாத்திருப்பேனே* என்கிறாளுண்டாள். இத்தகைய ஸ்ரீஸூக்தி ஸஹஸ்ரங்களில் ஆழ்ந்த பெருமையினாலேயே நிர்க்குணப்ரஹ்மவாத நிரஸந நைபுண்யம் பெற்றார்கள் நம்மவர்கள்.

நான்காம் விஷயம்—விசிஷ்டாத்வைதம். உபபிஷத்துக்களில் *நேஹ நானாஸ்தி கிஞ்சந்* *ஸர்வம் கல்விதம்ப்ரஹ்ம* ஐததாத்ம்யமிதம் ஸர்வம்* இத்யாதிகளான அபேதச்ருதிகள் போலே *ஊரம்ப்ரதாநமம்ருதாஊரம் ஹரஃ* த்வாஸுபர்ணாஸ்யுஜாஸகாயா* இத்யாதிகளான பேதச்ருதிகளும் காணப்படுகின்றன. ஒன்றையுள்ளதென்பதும் பலபலவுள்ளன வென்பதும் பரஸ்பரம் முரண்பட்டவை. அபேதமென்றாலும் அத்வைதமென்றாலும் ஒன்றே. பேதமென்றாலும் த்வைதமென்றாலும் ஒன்றே.

இவற்றைத் தெரிவிக்கிறச்ருதிகள் பரஸ்பரவ்யாஹதம்போல் தோற்றும். இவ்விருவகைச்ருதிகளையும் பொருந்தவிடும் வழியைத் தெரித்துக்கொள்ளாமையினால் ஒரு சாரார் அத்வைதிகளென்றும், மற்றொரு சாரார் த்வைதிகளென்றும் பேர்பெற்று இவ்விருவகுப்பினரும்ச்ருதிகளைப் பூர்த்தியாகப் ப்ரமாணமாகக் கொள்ளாதே தம் தம் மதத்தைப் ப்ரசாரம் பண்ணி வருகிறார்கள். ஸுபாலோபபிஷத்து முதலான அந்தர்யாமிப்ரஹ்மணத்தில் ஸகலப்ரபஞ்சங்களுக்கும் பகவானுக்கும் சரீராத்ம்பாவம் சொல்லப் பட்டிருப்பதைக் கொண்டு எளிதாகப் பொருந்தவிடும் வழியை நம்மாழ்வார் திருவாய்மொழியின் உபக்ரமத்திலேயே ஏழாம் பாட்டிலே *உடன்மிசையுயிரெனக் கரந்தெங்கும் பரந்துளன்* என்பதனால் கண்ணாடிபோல் காட்டியருளினார். இப்பாசரத்தின் ஸாரமான கருத்தை ஆரூயிரப்படி ஸ்ரீஸூக்தி கொண்டறியலாம். இப்பாட்டுக்கு ஆரூயிரப்படி மிக விரிவானது. அவதாரிகையை மட்டும் காட்டுவோமிங்கு. "கீழ் மூன்று பாட்டாலும் ஐகத்தினுடைய ஸ்வரூபஸ்திதி ப்ரவ்ருத்திகள் பகவதீசமென்னுமிடத்தை ஸாமாநாதி கரணயத்தாலே சொல்லிற்று. இனி இந்த ஸாமாநாதி கரணயமானது ஐகதீச்வரயோச் சரீராத்மத்வ நிபந்தனமென்று சொல்லுகிறது." இவ்வளவே போதும். "உடன்மிசை உயிரென" என்பது ஸகல வேத ஸாரமான ஆழ்வார் ஸ்ரீஸூக்தி. சரீரத்தினுள் ஆத்மா போலே என்பது பதப்பொருள். இதுதான் சரீராத்ம பாவம் நன்கு தெரிவிக்கப்பட்டது. உடனே *உளன் சுடர்மிகு சுருதியுள்* என்றார். சுருதி, மிகுசுருதி, சுடர்மிகுசுருதி—சுருதி—பேதச்ருதி; மிகுசுருதி—அபேதச்ருதி; சுடர்மிகுசுருதி—கடகச்ருதி. இதுதான் அந்தர்யாமிப்ரஹ்மண மெனப்படும். ஆக விசிஷ்டாத்வைத ப்ரதர்ச்சகர் ஆழ்வாரே யாயினர். பிறர் தெளியாத மறைநிலத்தைத் தெளிவித்தவர் ஆழ்வாரேயாயினர்.

குறிப்பு:—இவ்வுபந்யாஸம் இவ்வளவோடு சுருக்கத்தக்கதன்று. இங்ஙனே மற்றும் பல விஷயங்களும் நிரூபிக்கவேண்டியிருப்பதால் க்ரமேண தொடரும்.

ப்ர. அண்ணங்கராசாரியர். 9-4-67.

॥ श्रीरस्तु ॥

श्रीमते शठकोपाय नमः । श्रीमते रामानुजाय नमः ।

श्रीमत्परमहंसेत्यादि. श्रीमतिरुक्कुण्डन्दैयाण्डवन् पष्ठयब्दपूर्तिमहोत्सवावसरे स्वामिपदानाम्

श्रीकाञ्ची - प्रतिवादि भयङ्कर - अण्णङ्गरार्यदासेनोपहृतः

अपर्याप्तामृत रसाखादः ॥

— * सहस्रगीत्याम् * आरावमुदे दशकदिव्यार्थानुभवः * —

अमृतममृतं कस्संदेहः ? सिताऽपि च सा सिता

मधु च मधु तद् द्राक्षा द्राक्षा तदेव च फाणितम् ।

अखिलमधुराम्भोधिः श्रीकुम्भघोणनिकेतना-

ऽमृतहरिरसाखादः श्रीमच्छठारिमुखोद्गतः ॥

अवतारिका—एतदशकोपक्रमे * आरावमुदे * इति भगवत्सन्बोधनं निविष्टम् । भगवन्नामसु परमभोग्यमिदं दिव्यं नाम । यद्यपि संस्कृतभाषायाम् अपर्याप्तामृतमिति नाम्नोऽस्य विवर्तो भवति, तथाऽपि द्राविड-भाषानिवद्धं नाम परमस्वादु । तदिदं सौवादवं द्रामिडभाषानभिज्ञसकाशे कथमिव हंद्दो विव्रियताम् ? सङ्खनामाध्याये * विश्वं विष्णुर्वषट्कार इत्यादीनि सङ्खं नामानि सन्ति विष्णोः, सत्यं तानि सर्वाण्यपि नामानि * आरावमुदु * इति दिव्यनाम्नोऽस्य सकाशे दिवादीपभावमेवावाप्तुयुः । श्रीकुम्भघोणक्षेत्रमविशयानस्य भगवत्समाख्या सेयम् । तदिदं परमभोग्यं नाम श्रीशठकोपमुनीन्द्रकालात्प्रागेव व्यवहियमाणमासीद्वा ? एतदिव्यसूक्त्यवतारतः पश्चात् व्यवहृतं वेति केचिद्विचारयन्ति । अपर्याप्तामृतमिति नाम (संस्कृतं) प्रागासीत् ; तस्य द्राविड्या विवर्तो मुनिवरेण व्यरचीति केचिदभिदधते । नैवं नैवम् । श्रीशठरिपुमुनीन्द्रवदनारविन्दविनिर्गतस्य * आरावमुदु * इति नाम्न एव पश्चात्तनैरपर्याप्तामृतशब्देन विवर्तो व्यरच्येति वस्तुस्थितिः । केरलमण्डले * तिरुवण्णपरिचारनाम्नि दिव्यदेशे विराजमानं भगवन्तम् * तिरुवाळ्मार्वेन् * इत्येव तत्र पूजका व्यपदिशन्ति । तत्रैव (केरलमण्डले) तिरुच्चित्तारुदिव्यदेशमधितिष्ठन्तं भगवन्तम् * इमैयवरप्पन् * इति प्रथयन्ति । एतदुभयमपि शठकोपमुनीन्द्रवाग्निर्गतमेव । तत्तादृशेषु भगवन्नामविशेषेषु * आरावमुदु * इति नामधेयमुद्दिश्य किं व्याहराम ! सुबहुव्याहरणेनापि पर्याप्तिं न लभेमहि । एवमतिमधुरदिव्यनामभासुरस्य भगवतः शार्ङ्गपाणि रित्यपि नामान्तरं प्रथते । तदिदं शुभनामधेयमुत्सवमूर्तेः । आरावमुदुनामधेयं तु मूलमूर्तेरुत्सवमूर्तेश्च । भगवन्तमेनमुपसर्पति मुनिवरो मनोरथानामतटान् प्रवाहानभिवर्धयन् सन् । के ते मनोरथप्रवाहा इतिचेत् ; भगवान् अर्चासमाधिमतिलङ्घ्य ईक्षणसुधासिन्धुवीचिविक्षेपशीकरैः कारुण्यमारुतानीतैः शीतलैरभिवेक्ष्यति ; कुशलप्रश्नमाकलयिष्यति ; भरताक्रमारुतीनामिव ममाप्याश्लेषसुखमातनिष्यति ; किं तेऽभीष्टम् ? किं च तेऽनिष्टम् ? इत्यनुयुज्य अनिष्टपरिहारपूर्वकम् इष्टं प्रापयिष्यति.... इत्येवमेवंरूपास्ते । पितुर्दशरथस्य और्ध्वदेहिकं निर्वर्त्य चित्रकूटं प्रतिष्ठ-

मानो भरतो भूयसो मनोरथप्रवाहानुबृंहयन् प्रययौ । के ते तस्य मनोरथाः ? भगवान् रामचन्द्रः कथञ्चिदपि वा प्रत्यावर्तयितव्यः ; यदि स न प्रतिनिवर्तेत, तर्हि सौमित्रिवेन्मयाऽपि विविधवरिवस्यानिरतेन नित्यकिङ्करेण भवितव्यम् ; तदपि न सिध्यति चेत् * शेष्ये पुरस्ताच्छालायां यावन्मे न प्रसीदतीति शयितव्यम्.... इत्येवमेवंविधा आसन् । अन्ततो नैकोऽपि मनोरथः फलेप्रहिरभूत् । तथाऽपि * आरुरोह रथं दृष्टः * इत्युक्तरीत्या दृष्टमनाः प्रतिनिवृत्तस् इति जानीमः । * स काममनवाप्यैवेत्युक्तरीत्या अनवाप्तकामस्य भरतस्य ननु कथं हर्षोदय इति शङ्का जायेत । शेषत्वतोऽपि प्रकृष्टस्य पारतन्त्र्यस्य संसिद्धया दृष्टो बभूवेत्याचर्याः । प्रकृते शठकोपमुनेस्तथा-विधहर्षोदयस्य नावकाशः । भगवच्छन्दानुवर्तनमवर्जनीयमित्यन्तरङ्गामिसन्धौ सत्यपि, क्लेशातिशयस्य विबुद्धया असहनीयत्वेन निर्वेदभरेणैव समाप्यते दशकमिदम् । दशम्यां गाथायाम् “उनकाट्टपट्टुम् अडियेनिन्नमुल्लवेनो” इति सूच्यते हि मानसो निर्वेदातिशयः । तद्गाथावण्डस्यायमभिप्रायः—श्रीकुम्भघोणक्षेत्रेऽस्मिन् संसिद्धममीहित-स्यामिति धृतावधारणोऽवर्तिषि ; न जाने इतोऽपि कतिकति दिव्यदेशान् पर्यटयमिति ॥ इत्यवतारिका ॥

(गाथा.) आराधमुदे यडिये नुडलम् निन्वा लन्वाये *

नीरायलैन्दु करैय वुरुक्कुहिन्न नेडुमाले *

शीरार् शेन्नेल् कवरि वीशुम् शेळुनीर् तिरुक्कुडन्दै *

एरार् कोलम् तिहल किडन्दाय् कण्डे नेम्माने ॥ १ ॥

अयि भो अपर्याप्तामृतभगवन् ! मदीयं गात्रं त्वयि प्रेममयं सत् जलवद् द्रवीभूतं च सत् यथा विह्वलं भवति तथा नाम कुर्वन् सर्वेश्वर ! चामरवदुच्चलद्भिः श्रेष्ठः शालिसस्यैः परीतपर्यन्ते सलिलसमृद्धे च श्रीकुम्भघोणक्षेत्रे दिव्यपङ्कलविग्रहसौन्दर्य-मतिविलक्षणं प्रकाशयन् शेषे ; हन्ताहं समसेविषि ॥

अस्मत्पूर्वाचार्यगोष्ठ्यां दशकस्यास्य बहुमानातिशयो विद्यप्रसिद्धः । तन्मूलभूतमितिहासमव्यक्त । अस्मदीयं दर्शनं नाथोपज्ञं हि प्रवृत्तम् । नाथशब्दवाच्यो भगवान्नाथमुनिः । स तावत् स्वावतारस्थले वीरनारायणपुरे [काट्टुमन्नारसन्निधौ] निवसन् अध्यात्मशास्त्रप्रवचननिष्णातः सन् मन्त्रार्नामकस्य भगवतो नित्याराधने सर्वोपचारसंभृते निरत आसीत् । तदात्वे कदाचन श्रीयादवाद्रिप्रान्ततः केचन श्रीवैष्णवास्तत्रागत्य श्रीवीरनारायण-भगवतो मन्दिरे नानाविधानि स्तोत्राणि स्वाधीतानि श्रुतिमधुरमुखरोदञ्चितमुद्गूणन्तो मध्ये सहस्रगीत्यन्तर्गतमिदं दशकं च श्रुतिसुभगमनुसंधारे । दशकस्यास्य चरमगाथायाम् * ओरायिरत्तुळिप्पत्तुम् * [श्रीशठकोपमुनि-प्रणीतासु सहस्रसंख्याकदिव्यगाथासु इदं दशकम्] इत्यनुसन्वीयमानं वाक्यमाकर्णितवान् श्रीमान्नाथमुनिः एवं नाम सहस्रं गाथा अवतीर्णास्सन्तीत्यवगच्छन् ताननुसन्धातुमहाभागान् पप्रच्छ—‘भो भगवन्तः ! अपि जानन्ति भवन्तः सहस्रमपि गाथाः ?’ इति । ते च प्रोचुः—एतदशकमेव गाथानां जानीमः, न पुनरन्यत्किमपीति । अथ पुनरन्वयुङ्क्त नाथमुनिः ‘यद्यपि न जानन्ति श्रीमन्तः, अन्ये केऽपि सन्ति वा ज्ञातारो भवदीयधामप्रान्ते ?’ इति । नैवेत्येव ते प्रत्युत्तरमुदीर्य भगवत्तीर्थप्रसादादिकं स्वीकृत्य निश्चक्रमुः । ततः प्रभृति नाथमुनिरहर्निशमन-यैव चिन्तया भृशमभ्यभूयत । आकर्णितस्य दशकस्यावसाने “कुरुकापुरावतीर्णशठकोपमुनिप्रणीते सहस्रे इति

खलु वाग्विन्यास आसीत् ; ततश्च श्रीशठकोपमुनीन्द्रस्य जन्मस्थलीं श्रीकुरुकापुरीमधिगत्य तत्र विचारयामेत्यव्यव-
स्यन् भगवदनुज्ञां स्वीकृत्य प्रस्थितः प्राप तामेव ताम्रपर्णीतीरस्थितां कुरुकापुरीं मार्गक्रमेण । तत्र च भगवन्त-
मादिनाथम् श्रीशठकोपमुनीन्द्रं च सुष्ठु संसेव्य श्रीमधुरकवेः शिष्यपरम्परायां स्थितं श्रीपराङ्मुखाशदासनामानं
स्वामिनं सुहृदमवाप्य तत्सकाशे न्यवेदयत् स्वागमनप्रयोजनमेष नाथमुनिः । “शठरिपुकथिता दशशतगाथाः
कोऽपि महानिह जानाति किमु ? अथवा पुस्तकमस्ति किमत्र ?” इति तावदप्राक्षीत् । स च महानेवं
प्रत्यब्रूत—‘भगो ! श्रीशठकोपमुनीन्द्रकणितय इतरदिव्यसूरिवरदिव्यसूक्तयश्च बहुतिथादेव कालात्प्राक् प्रमुषित-
प्रचारा अभूवन्निति शृणुमः । तथाऽप्यस्मत्कुलकूटस्थेन श्रीमन्मधुरकविनाऽनुगृहीतम् * कण्ठिनुण्शिरुत्ताम्बु
समाख्यं श्रीशठकोपमुनीन्द्रस्तोत्ररूपं गाथादशकमस्ति तावदिह । तदिदं द्वादशसहस्रकृत्वो नियमविशेषसनाथं
जपतां सतां मुनिवगानुग्रहभूम्ना समीहितसिद्धिर्भवित्रीति महद्ब्रुवः श्रुतमस्ति न इति । तदिदं निशम्य नाथमुनिः प्रसन्न-
चेताः परमानन्दपारावारनिमग्नान्तरङ्गस्तं प्रणिपत्य ‘भगवन् ! मधुरकविमिरुदीरितं तत्प्रबन्धरत्नं कृपया मध्यमुप-
दिशतु तत्रभवान्’ इति प्रार्थ्य प्राप्य च ततस्तदुपदेशम् दिव्यतिन्त्रिणीतरुमूले निषद्य सनियमं द्वादशसहस्रकृत्वो
जजाप, शुश्राव च तदवसाने श्रीमहालक्ष्मीप्रेरणया प्रादुर्भूतस्य शठकोपमुनिवरस्य वाचम् आकाशवाणीमिव
समुन्मिषितां किं ते समीहितमभिवत्स्वेति । अथ तदाकर्णनजाह्लादशीतनेत्राम्बुः पुलकाञ्चितगात्रश्च नाथमुनि-
र्बद्धाञ्जलिपुटस्सन् व्यजिज्ञपदेवम्—स्वामिन् परमकरुणानिधे ! सहस्रगीतिप्रमुखान् अशेषानपि दिव्यप्रबन्धाननु-
गृह्णाणेति । प्रार्थित एवं श्रीवकुलाभरणमुनीन्द्रः परमप्रीतिविवशान्तरङ्गस्सन् * दिव्यं ददामि ते चक्षुः * इती-
वानुगृह्य रहस्यत्रयं चतुस्सहस्रीम् दर्शनदिव्यार्थान् अष्टाङ्गयोगरहस्यं च योगदशायां प्रसाधान्तरधीयत ।
श्रीवेदान्ताचार्यप्रणीते संप्रदायपरिशुद्ध्याख्ये रहस्यप्रबन्धे द्वाविडभाषया प्रोक्तमित्थम्—“एतद्बुगारम्भे ब्रह्म-
नन्दादिभ्यः परस्तात् वेदान्तसंप्रदायस्य प्रवर्तकोऽभूत् श्रीशठकोपमुनीन्द्रः” इति । “प्रादुर्भावविशेषतो
नाथमुनेः शठकोपमुनिराचार्यो बभूव” इति च । तैरेवेकं गुरुपरम्परासारे च—“श्रीमन्नाथमुनेर्योगदशायां
साक्षात्कृतः शठकोपसूरिराचार्यभावमापेदे” इति ।

“व्योम्नः परस्तात्सविधं समेत्य लक्ष्मीनियोगात्कुरुकाधिराजः ।

समन्त्ररत्नद्वयमाह यस्मै नाथाय तस्मै मुनये नमोऽस्तु ॥”

इतीदं प्राचीनं पद्यरत्नं चात्रानुसन्धेयम् । एवं श्रीशठकोपमुनीन्द्रसन्निधानादधिगतसर्वस्वः कृतकृत्यो
नाथमुनिरथ किञ्चित्कालपर्यन्तं श्रीकुरुकापुर्यामेव सुसुखं निवसन् तत्रत्यान् श्रीवैष्णवान् द्वाविडान्नायवेदिनो
विरचय्य, तदनु स्वदेशगमनाभ्यनुज्ञामासाद्य प्रतिनिवृत्य स्वदेशमवाप्य स्वकीयमाग्निनेयद्वयद्वारा दिव्यप्रबन्धान्
द्वाविडजनपदेषु बहुषु प्रसृमरप्रचारानतानीदिति ॥ एवं च चिरं प्रमुषितानां स्थितानां सहस्रगीत्यादि (चतुस्सहस्र-
गाथात्मक) दिव्यप्रबन्धानां पुनरवतारे * आरावमुदे * इत्युपक्रमशालि दशकमिदमेव निदानमासीदिति हेतुना
दशकेऽस्मिन् एतल्लक्ष्यभूते [श्रीकुम्भघोणसमाख्ये] दिव्यदेशे च भूयानादरः श्रीवैष्णवसन्ततेः । दिव्यसूरिषु
चरमः तिरुमङ्गैयाळ्वारनामा श्रीपरकालसूरिः श्रीशठकोपमुनीन्द्रदिव्यसूक्तिञ्छाययैव प्रायस्तदन्तरङ्गाशय विवरणा-
त्मना स्वकीयान् दिव्यप्रबन्धाननुजग्राहेति संप्रदायः । अधुनाऽत्र विशदीकृतेषु विषयेषु तदीयास्सूक्तयोऽपि साक्षि-
भावमाटीकन्त इति नात्र तद्विस्तरः ॥ अथ गाथाविवरणमुपक्रम्यते ॥

[अयि भो अपर्याप्तामृत भगवन्!] भगवान् केषामपर्याप्तामृतम्? इति प्रश्नस्तावन्न प्रादुर्भवेत्-भोक्तृणामपर्याप्तामृतमिति अर्थसिद्धत्वात् । अय के ते भोक्तार इति प्रश्नोऽपि नोदियात्—भक्ता एव भोक्तार इति प्रसिद्धेः । षट्सहस्रिकायां श्रीकुरुकेशाचार्यास्तु प्रसादयन्ति—न केवलं भक्ता एव भोक्तारः, तद्वत् भगवानपि भोक्तृवेति । स्वस्यापि स्वयमपर्याप्तामृतमिति तदाशयः । तदिदं मनागिह विव्रियते । भगवतो भोग्यता भक्तानामिव स्वात्मनोऽपि हृदयं हरति । श्रीरङ्गराजस्तरेऽनुगृह्णन्ति भट्टपादाः—* अग्रे ताक्ष्येण पश्चादहिपतिशयनेनात्मना पार्श्वयोश्च श्रीभूमिम्यामतुल्या नयनचुलकनैस्सेव्यमानामृतौवम् * इति । अयं भावः । उत्सवमूर्तिः श्रीरङ्गनाथः स्वकीयामप्रमेयां सुषमां स्वयमेव भोक्तुं कामयमानः पुरोभागशोभानुभवार्थम् अग्रे ताक्ष्यापदेशेन स्वयमेवावतिष्ठते ; अथ पश्चाद्भागशोभानुभवार्थं स्वयमेव भोगिभोगशयनीयशायी मूढमूर्तिरनूत् । अथ च पार्श्वभागशोभानुभवार्थं स्वयमेव श्रीभूदेवीभावमापेदे । एवं नानावर्णपरिग्रहेणोभुञ्जानोऽपि नैव तृप्तिं लभते रङ्गी—इति । तत्रैव स्थलान्तरे सूक्तिरेषा—* मनुकुलमङ्गी गलव्यानम्रमौलिपरम्परामणेनकरिकारोचिर्नीलगजितांघ्रिसरोरुहः । स्वयमथ विभो ! स्वेन श्रीरङ्गनाथनि मैथिलीरमणवपुषा स्वार्हाग्याराधनान्यसि लम्बितः ॥ * इति । श्रूयतामेतद्विवरणम् । श्रीरामायणे अयोध्याकाण्डे * सह पत्न्या विशालाक्ष्या नारायणमुपागमत् * इति रामचन्द्रो भगवान् नारायणं भगवन्तमुपसेवतेत्युक्तम् । अत्र सेव्यः कः ? सेवकः कः ? इति विनश्ये उभावप्यभिज्ञव्यक्ती इति सुगमम् । श्रीरामेण स्वेन सेवितो भगवान् स एवाधुना श्रीरङ्गनाथभगवत्पदमश्नति । पट्टाभिषेकसमये * लब्ध्वा कुलधनं राजा लङ्कां प्रायाद्विभीषणः * इत्युक्तरीत्या विभीषणेन लब्ध्वा इक्ष्वाकुकुलधनभूता दिव्यमूर्तिस्तेन निजां लङ्कापुरीं प्रति नीयमाना मध्येमार्गमुभयकावेरीमध्ये स्थलजलरामणीयकमभिवीक्ष्य तत्रैव रेमे—इति हि पौराणिकी प्रथा । स्वस्मादभिन्नामिमां मूर्तिं स्वयमेव ह्याराधयामास स राववः, यो हि * भवान्नारायणो देव इति देवैरभिष्टुतः । स्वस्य स्वयमेवाराधनं कथमुपपद्यत इति शङ्कामपाकर्तुमनुजग्राह भट्टार्यः “स्वार्हाग्याराधनान्यसि लम्बितः” इति । अयमाशयः ;—स्वस्य भोग्यतां योग्यतां च परे न जानीयुः ; अज्ञानादनुरूपमाराधनं न कुर्युः ; अतश्च स्वानुरूपमाराधनं स्वात्मनैव कर्तव्यमित्यवधार्य तथा कृतवानिति । पादुकासहस्रे च श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः प्राह—* मनुजत्वतिरोहितेन शक्ये वपुषैकेन विरोधिनां निरासे । अभजद्भरतादिभेदनीशः स्वयमागधयितुं हि पादुके ! त्वाम् ॥ * इति । विरोधिनिरसनार्थं हि भगवान् रामचन्द्ररूपेण मानुष्योनौ जज्ञे । मत्स्यकूर्मवराहनरसिंहादिवत् एकाकिनैव ह्यवतीर्य तत्कर्तुं शक्यम् ; किमिति भरतादिभूमिकापरिग्रह इत्याशङ्क्य समाधीयते * स्वयमाराधयितुं हि पादुके ! त्वाम् * इति । एतावता निरूपितेन सुगमम्—भगवतो मूर्तिर्भागवतानामिव भगवतोऽपि परमभोग्येति । एवं च अपर्याप्तामृतत्वं भक्तानामिव स्वस्यापीति पूर्वाचार्यैरनुगृहीतं स्थाने । संबोधनानन्तरम् [मदीयं गात्रं त्वयि प्रेममयं सत्] इत्युच्यते । प्रेमा तावदात्मनो धर्मः, न तु गात्रस्य । एवं स्थिते गात्रस्य प्रेममयता कथमुच्यते ? एवम् । आत्मधर्मभूतं शेषत्वं गात्रतो हि प्रकाशते ; तद्वदेव आत्मधर्मभूतः प्रेमाऽपि गात्रत एव प्रकाशितुं प्रभवतीति लघीयसी समाहितः । जलाशयान्तरवस्थितं सलिलं यदि स्वयमेव बहिः प्रसरति, तर्हि किं मन्तव्यम् ? आश्रयादभ्यधिकमासीत्तदित्येव हि मन्तव्यम् । तथैतत् ।

अथ [जलवद् द्रवीभूतं च सत्] इत्युच्यते । * अच्छेद्योऽयमदाह्योऽयमक्लेशोऽशोध्य एव च * इति गीतोक्तरीत्या छेदनदहनक्लेदनशोषणानर्हत्वमात्मन एव न तु शरीरस्य । शरीरस्य क्लेदो नसंभवी । अत्रोच्यमानः क्लेदस्तावद्विलक्षणः ; केवलं प्रेमोपाधिकः । गात्रस्य जलरूपेण द्रवीभावं भगवानेव संपादयतीत्युच्यते । एवं

भवितुं भगवता कृतं कृत्यं किमिति चेत् [नेहुमाले !] इति संबोधनेन तत् स्फोर्यते । द्रामिड्याम् 'माळ' इति पदम् अर्थत्रयविशिष्टम्—हे नीलतनो, हे महात्मन्, हे व्यामुग्ध ! इत्युक्तं भवति । तदिदमर्थत्रयं क्रमशो विव्रियते । निरुक्ते अर्थत्रयेऽपि माले ! इत्येतावता कथितेनालम् ; 'नेहु' इति अतिशयितार्थक विशेषणयोजनया—अति शयितनैल्यविशिष्टदिव्यमङ्गलविग्रहप्रदर्शनेन, अत्यधिक वैभवप्रदर्शनेन अतिमात्रव्यामोह प्रदर्शनेन च स्वात्मनो विकृतिमुदपादयदित्युक्तं भवति । अतिशयितनीलवर्णं विशिष्ट दिव्यमङ्गलविग्रहानुभवस्तावदेवं कर्तव्यः ;—(तत्त्व-मुक्ताकलापमङ्गलश्लोकः—) * लक्ष्मीनेत्रोत्पलश्री सततपरिचयादेव संवर्धमानो नाभी नालीकरिङ्ग न्मधुकर पटलीदत्तहस्तावलम्बः । अस्माकं संदोषानविरलतुलसीदामसंजातभूमा कालिन्दीकान्तिहारी कलयतु वपुषः कालिमा कैटभारेः ॥ * इति । भगवतो विलसत्कालवर्णो विग्रहः संपदोषान्नः कलयत्विति वक्तव्ये विग्रहगतः कालिमा कलयतात्तानिति कथनम् अतिश्लाघनीय उक्तिचमत्कारः । भगवतो वपुषि स्वाभाविकोऽपि सन् कालिमा बहुमिरुपाधिविशेषैरभिवृद्धे इत्युच्यते । लक्ष्मीनेत्रोत्पलश्रीसततपरिचयात्प्राथमिकी वृद्धिः कालिम्नः । * अपाङ्गा भूयांसो यदुपरि परं ब्रह्म तदभूत् * इति श्रीगुणरत्नकोशानुगृहीतरीत्या भगवतः परब्रह्मत्वसिद्धये असितेक्षणायां लक्ष्म्या अपाङ्गपाता असकृदभूवन् ; तत्तादृश नीलकटाक्षगननीलिम्ना वपुषः कालिमाभिवृद्धिः । अथ च [नाभीनालीकेत्यादि] कथ्यते । यत्रयत्र कमञ्जुसुभम् तत्रत्र भृङ्गरिङ्गणमवश्यभावि खलु । एवं नाभी-नलिनरिङ्गद् भृङ्गवृन्दकान्तिविक्षेपतश्च कालिमाभिवृद्धिः । अथ च [अविरलतुलसीदामसंजातभूमा] इति स्वकीय सर्वाङ्गसमुल्लसतुलसीवगुञ्जितकान्तिभूम्नाऽपि च कालिमिववृद्धिरुच्यते । अन्ततः [कालिन्दीकान्ति हारी] इति पटुतरोऽयमृल्लेखः । मुवनान्यमूनि गोपायन् कुहनागोपः कालिन्दीरसिको हि । कालिन्दी खलु कालवर्णेति प्रसिद्धम् । सोऽपि वर्णो भगवतो वपुषः कालिम्ना द्रुतः । एवमायतिविशेषैर्भगवद्वपुषः कालिमाभिवृद्धिं प्रति किमुच्यतां हंहो ।

'माळ' पदस्य द्वितीयोऽर्थो महिमा ; तमधिकृत्य विज्ञापये । श्रीभाष्योपक्रमे ब्रह्मशब्दार्थं विवृण्वन् भगवान् भाष्यकारः "सर्वत्र बृहत्त्वगुणयोगेन हि ब्रह्मशब्दः ; बृहत्त्वं च स्वरूपेण गुणैश्च यत्रानवधिकातिशयं सोऽस्य मुख्योऽर्थः" इत्यन्वग्रहीत् । * वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम् * इति, * महतो महीयान् * इति च श्रूयमाणस्य परमपुरुषस्य स्वरूपेण गुणैश्च बृहत्त्वे को विचारः । माळपदस्य व्यामुग्ध इति तृतीयोऽर्थः । भगवान् ह्याश्रितेषु स्वयं व्यामुग्धः, आश्रितानां स्वस्मिन् व्यामोहजनकश्च । कथितं हि गोदादेव्या स्वसूक्ते * मालाय-पिरन्द नम्बियै माले शेयुम् मणालनै * इति । स्वयमौत्पत्तिकव्यामोहवान् व्यामोहोत्पादकश्चेति तदर्थः । माळ शब्द उभयमप्यर्थमभिधत्ते । गीतासु (४-११.) * ये यथा मां प्रपद्यन्ते तांस्तथैव भजाम्यहम् * इति, उपरि च (९-२९.) * ये भजन्ति तु मां भक्त्या मयि ते तेषु चाप्यहम् * इति च कथयतो भगवतो व्यामोहः कथमुप-वर्ण्यताम् । पूर्वत्र, सेव्यस्वयं सेवकानुद्दिश्य तथैव भजामीति कथयति । तदिदं व्यामोहवत् एव हि वाक्यं भविष्यु । शब्दान्तरं न खलु स्फुरतिस्म गीतार्थस्य । 'तानाद्रिये' इति हि वक्तव्यम् । स्वात्मानं विस्मृत्यैव होवमुक्तवान् । उत्तरत्र च * मयि ते तेषु चाप्यहम् * इत्यत्र "अहमपि तेषु मदुत्कृष्टेष्विव वर्ते" इति भाष्यम् । 'जाल्यादि भिरपकृष्टेषु मदुत्कृष्टेष्विव वर्ते' इति कथनम् उन्मत्तस्यैव हि वचनम् ।

अथ [शीरार् शेनेल कवरि वीशुम्] इति क्षेत्रविशेषणं विव्रियते । विशेषणमिदं क्षेत्रगतां सत्य-समृद्धिं व्याचष्टे । अङ्कुरितानां किञ्चिदभिवृद्धानां च सस्यानाम् अन्तस्सारविहीनत्वेन आकाशाभिमुखत्वमेव स्यात्,

न तु मनागप्यवनतिः । क्रमेणान्तस्संभृतसाराणि सस्यानि तु धान्यगुच्छकभरेणावनतानि भूत्वा वात्यया चामर-
वीजननिर्विशेषमुच्चलेयुः । तदिदमिह कथ्यते । * नमन्ति सन्तल्लोभ्यादपि लब्धुं समुन्नतिम् * इत्युक्तरीत्या
अन्तस्सारविशिष्टानां सतां सततनमनशीलत्वस्यानुभविक्तया तादृशानां विद्याभरभरितानां निरवलेपानां विनयावनत
शिरसां सतां समृद्धिरिह व्यञ्जिता भवत्यन्यापदेशतः । ये तावत्समयविशेषे दिव्यं धाम निषेव्य तत्र 'अहमन्न-
महमन्नमहमन्नम्' इति गास्यन्ति तेषामिह सत्यरूपेणावस्थानकथनं स्थाने । आचार्याणां विवरणमिह सत्यमति-
तरां चारु ; देशान्तरे कालान्तरे अहमन्नमिति गास्यतां मुक्तानां कथा तिष्ठतु नाम ; अपर्याप्तामृतस्य भगवतः
अत्रैव नित्यमन्नं भवितुमर्हणां सस्यानां समृद्धिरेवाभिधीयत इति । एतदुक्तं भवति । तत्र तत्र दिव्यदेशेषु न केवलं
संसारिणां केदाराणि सन्ति । भगवदाराधननिर्वर्तनार्थमुपकलितानि केदाराण्यपि हि नियतानि ; तेषां समृद्धि-
रत्रोपवर्ण्यत इति । शीरारिति विशेषणस्वारस्यमस्मिन्नर्थे प्रचुरम् । [शीरार्—श्रेष्ठसम्पन्नेत्यर्थः ।] [सलिल-
समृद्धे श्रीकुम्भघोणक्षेत्रे] सद्यजातीर समुल्लसितस्यास्य क्षेत्रस्य सलिलसमृद्धिः किमु विवरणसापेक्षा ? नैव ।
न केवलं सद्यजासलिलमात्रमिह । * निरुपधिमृजुतां नीरवर्णे जगाद * इति द्रमिडोपनिषत्तत्पर्यं रत्नावल्युक्तरीत्या
अन्तर्विराजमानो भगवान् नीरवर्णः । तदनुभोक्तास्तु न केवलं * स्थूलस्थूलान्नयनमुकुलैर्वाष्पबिन्दून् बिभ्रति ;
अपि तु * अमान्तमानन्दपयोधिमन्तः पयोभिरक्ष्णां परिवाहयन्ति च । * आह्लादशीतनेत्राम्बुप्रवाहाः कृत्स्नमपि
क्षेत्रं नीरमयं निर्मिमते । अत एव शैलुनीरिति सूक्तिरिहावतीर्णा ।

[दिव्यमङ्गलविग्रहसौन्दर्यमतिविलक्षणं प्रकाशयन् शेषे] संसारिणां सुप्तिकालिकी परिस्थिति-
रतितरां जुगुप्सामापादयेत् ; भगवतः शयनकालिकीं सुषमां भगवती देवी हि वर्णयितुं प्रभवति । मारुतेस्तविधे
काकवृत्तान्तं कथयन्ती वैदेही * स मया बोधितः श्रीमान् सुखसुप्तः परंतपः * इति स्वापकालिकीं श्रियमत्य-
द्भुतमनुमुङ्क्ते । [श्रीमान् सुखसुप्तः सुखसुप्तः श्रीमान्] समभिव्याहारो ह्यर्थगौरवं गमयति । स्वापकाले
सौन्दर्यश्रीरतिशयितेत्यर्थः । अतिशयने मतुप् । अपर्याप्तामृतभगवतः शयनाभिरूप्ये अतिमात्रं विद्वचेता वकुला-
भरणमुनीन्द्रः । उपरिष्ठादष्टमशतकेऽपि * वल्लिवलवयल्ल शल्ल कुडन्दै मामलर्कण् वल्लर्हिन्न माले * इतीमामेव
विद्वतां पुनरुद्धोतयति ।

गाथाया अन्तिमं वाक्यम् [हन्ताहं समसेविषि] इति । अनिमिषचक्षुस्सन्नहं पश्यन्नेव वर्ते इत्यर्थः ।
अन्येषामिव ममापि निद्रामुद्राभिरामस्थितेरवलोकनभाग्यमात्रमेव वा भो ! कुशलप्रश्नसंश्लेषादिभिरुपच्छन्दनं नैव
करिष्यसि वा ? इत्यमिसन्धिरन्तर्हृदि विराजते । विश्वामित्रवत् * उत्तिष्ठ नरशार्दूलैर्युत्थापनापचारं नाहं
बिभर्मि ; उद्बोध्य प्रकाशितानुशयवैदेहीव च नाहमनुशयावकाशभाग् भवामीति च भावो व्यज्यते । * स मया
बोधितः श्रीमान् सुखसुप्तः परंतपः * इति सीतावाक्यनुशयगर्भमेवेति सुस्पष्टम् । सुखसुप्तः श्रीमानित्यन्वय
आस्ताम् । सुखसुप्तः परंतप इत्यन्वयोऽप्यभिरामः । मम पती राघवः स्वापकालेऽपि [परंतपः] परामिभवननिपुणः ।
तादृशमहं हन्त किमिदुद्बोधयमविवेकिनीति ताम्यतिस्म सीता । नैवमहम् । अपितु परमदृष्ट्यां शयनशोभामनु-
भुञ्जान एव वर्ते—इत्यभिधाय गाथां समापयति ॥ *
इति श्रीकाश्वी. प्रतिवादि भयङ्कर-अण्णङ्गराचार्यः ॥